

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SPALIO - OCTOBER 12, 2005

Vol. XCVI Nr. 198

Bevizis režimas su JAV — „pakankamai greitai“

JAV parlamentų delegacijos vadovas Jim Kolbe (k) ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 11 d. (BNS) — JAV „pakankamai greitai“ turėtų atsisakyti Lietuvos piliečiams taikomo vizų režimo, žada JAV Atstovų rūmų narys respublikonas Jim Kolbe.

„Mes labai norėtume, kad Lietuva galėtų naudotis bevizio režimu. Lietuva yra padariusi nepaprastai didelius žingsnius į priekį, Lietuvos progresas atsispindi gairėse, žemėlapyje, kuris rodo, kaip Lietuva žengia reikalinga kryptimi. Todėl aš tikiuosi, kad pakankamai greitai, nors nenorėčiau prognozuoti konkretaus laiko, mes galėsime užtikrinti Lietuvai bevizį režimą“, — sakė Lietuvoje viešinėčiai JAV Atstovų rūmų delegacijai vadovaujantis J. Kolbe.

Pirmadienį su Kongreso nariais susitikęs prezidentas Valdas Adamkus užtikrino, jog Lietuva daro viską, kad kuo greičiau atitiktų JAV be-

viziui režimui keliamus reikalavimus.

Lietuva, siekdama galimybės savo piliečiams be vizų vykti į JAV, įgyvendina „kelio gairių“ planą, kurį pasiūlė JAV prezidentas George W. Bush per vizitą Slovakijoje 2005 metų vasario 24 dieną.

JAV vyriausybės planas numato galimybę vizų atsisakymo programą ateityje taikyti naujosiomis Europos Sąjungos narėmis tapusių Vidurio ir Rytų Europos valstybių piliečiams.

Šiame numeryje:

Skautybės kelias.

Rinkimai ir painiavos.

Politika vertybių

kryžkelėje.

Europos paveldo diena

Panoteriuose.

Mūsų virtuvė.

Apie politiką, lėktuvą

ir gėles.

Vyskupo vizitas t. jėzuitų koplyčioje.

Pabandavimo pietūs

PLC, Lemont. Aukšine

žuvele, aš prašau...

Kas įdomaus Čikagoje.

Valiutų santykis

1 USD — 2.861 LT

1 EUR — 3.452 LT

A. Paulauskas Maskvoje malšins įtampą

Vilnius, spalio 11 d. (ELTA) — Kitos savaitės pradžioje Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas laukiamas Maskvoje vykstančioje tarptautinėje konferencijoje apie kovą su terorizmu. Be dalyvavimo šiame renginyje, esama ir neoficialių kelionės tikslų, visų pirma — apmalšinti pastarosios savaitės dvišaliuose Lietuvos ir Rusijos santykiuose tvyrojusią įtampą.

Savo ruožtu opozicijos atstovai ragina parlamento vadovą konferencijoje taip pat kalbėti apie Rusijos veiksmus Čečėnijoje.

Konferenciją „Parlamentų vaidmuo kovojant su tarptautiniu terorizmu“ organizuoja Rusijos Federa-

cijos tarybos pirmininkas Sergej Mironov ir Belgijos parlamento atstovai. Tai bus jau antroji tokia konferencija. Pirmoji vyko Belgijoje.

Į pirmadienį ir antradienį vykiantį renginį kviečiami įvairių šalių parlamentų vadovai pristatyti savo požiūrį į kovą su tarptautiniu terorizmu, tarp jų — ir A. Paulauskas. Planuojama, kad Seimo pirmininkas nuomonę apie parlamentų indėlį į šį procesą išdėstys atskirame pranešime.

Be oficialių konferencijos renginių, parlamento vadovo darbotvarkėje numatomi ir dvišaliai susitikimai. A. Paulauskas ketina susitikti ir su S. Mironov bei Rusijos Valsty-

bės Dūmos pirmininku Boris Gryzlov. Teigiama, esą Seimo pirmininkui tikslinga pabendrauti su kolegomis iš Rusijos ir nuraminti pastaruoju metu dvišaliuose santykiuose išsiviravusias aistras.

Pasak Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) direktoriaus Raimundo Lopatos, ši kelionė gali būti puiki proga užglaistyti iškilusius nesutarimus.

„Santykių su Rusija aštravimo linija neperspektyvi, — sakė politologas. — Principines pozicijas Lietuva jau apgynė gegužės 9 dienos byloje bei sulaukė tiek Europos, tiek JAV paramos. Nukelta į 6 psl.

Liberalcentristai: kryžkelėje ar aklavietėje

ALVIDAS LUKOŠAITIS

Vilnius, spalio 11 d. (ELTA) — Neslopstantis, deja, vis absurdiškesnes formas įgaunantis, „abonento“ skandalas, susikompromitavimas visuomenės akyse ir šalies vadovo raginimo pasitraukti ignoravimas, partijos gretų eizėjimas ir ties pavojinga riba balansuojantys partijos vertinimai... Galima testuoti, bet ir tokios „aktualijų santraukos“ pakanka, kad kultų klausimas, kas gi šiandien vyksta Artūro Zuoko vadovaujamoje Liberalų ir centro sąjungoje.

Juo labiau, kad visi šie įvykiai vienaip ar kitaip yra susiję su esminėmis ir ne itin maloniomis permainingomis partijose bei santykiuose su kitomis partijomis, be to, ir su visos Lietuvos politikos būkle.

Šiaip ar taip, Liberalų ir centro sąjunga yra viena svarbiausių da-

Alvidas Lukošaitis. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

bartinei valdžiai oponuojančių partijų ir turi būti bet kada pasiruošusi perimti valdymą.

Pernelyg nesigilinant į „abonentines“ peripetijas, galima teigti, kad,

jeigu virš mūsų politikų lyg kirvis ore kabo slogus korupcijos tvaikas, o jie — nė krust, tai mūsų valstybėje kažkas negerai. Žinoma, paprasčiausia viską suversti žemam politinės kultūros lygiui. Pavyzdžiui, aiškinant, kad žmonės vis tiek nesupranta, kokio gylio rubikonai turėtų skirti jiems tarnaujančius politikus nuo ne visada altruistiškai nusiteikusių interesų grupių. Arba, kaip samprotauja pats liberalcentristų vadovas, kad politinės kultūros lygis bei reali politinio gyvenimo tikrovė politikams kitaip elgtis paprasčiausiai neleidžia.

Savaime aišku, viešojoje erdvėje sėkmingai „daiginant“ tokią sampratą, raginimai apie atsistatydinimą, esant nors menkiausiai abejonei dėl politiko padorumo ar praradus visuomenės pasitikėjimą, skamba absurdiškai. Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-11-05

October 12, 2005

MIXED ADC 607

PERIODICALS

THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
DC 20540-4830
WASHINGTON

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-7089

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMO BIULETENIS NR. 1

2005.09.26

KVIESLYS REGISTRUOTIS

1. LSS tarybos pirmininko įsakymu Nr. 14 s. Edvardą Andriušį patvirtino LSS vadovybės rinkimų prezidiumo pirmininku. Ši informacija buvo išsiųsta LSS tarybos nariams ir spaudai.

2. Pagal LSS vadovybės rinkimų nuostatus, teisę dalyvauti rinkimuose ir balsuoti nustato šakų vadijos, rajono vadas/ė ir tarybos Pirmija.

3. Teisę turinčių balsuotojų sąrašai jau gauti iš aukščiau minimų organų. Šis kvieslys registruotis yra siunčiamas kiekvienam/ai esančiam gautuose sąrašuose.

4. Balsavimo lapus gaus tik tie, kurie užsiregistruos LSS Vadovybės rinkimų prezidume.

5. Kartu su šiuo kviesliu siunčiame:

a. Registracijos lapą, kuriame LSS narys/ė pasisako ar dalyvaus rinkimuose ir kurioje ar kuriose šakų sueigose dalyvaus (pavyzdžiui A.S.S. ir brolijos ar seserijos sueigose). Visi gali dalyvauti „bendroje sueigoje“ ir net dviejose šakų sueigose, jei turi teisę abejojose šakų sueigose dalyvauti. Neužsiregistravęs narys/ė negaus balsavimo lapų.

ASS sueigoje gali dalyvauti tik nariai pristatyti ASS sąrašu,

b. Pasisakymo ir/ar siūlymo lapą. Kiekvienas balsuojantis narys/ė gali pristatyti siūlymus kitos LSS tarybos įvertinimui.

c. Kandidato/ės/ų siūlymo lapą Bendroje sueigoje. Kartu reikia pristatyti ir kandidato raštišką sutikimą kandidatuoti ir trumpą kandidato/ės biografiją.

d. Kandidato/ės/ų siūlymo lapą Šakos sueigoje. Kartu reikia pristatyti ir kandidato raštišką sutikimą kandidatuoti ir trumpą kandidato/ės biografiją.

e. Voke sugrąžinti registracijos lapą, kandidatų siūlymus, bei pasisakymus.

6. Registracijos lapas ir kita prašoma informacija turi būti sugrąžinta iki 2005.10.28.

Gražinti:

LSS VADOVYBĖS
PREZIDIUMAS
s. Edvardas Andriušis
58 Romiga Lane
Palos Park, IL 60464
USA

7. LSS vadovybės rinkimai bus vykdomi pagal LSS vadovybės rinkimų nuostatus, kurie randami tinklalapyje: www.Budek.org Ten rasite ir visą teisę turinčių rinkimuose dalyvauti sąrašą.

8. Visa prezidiumo sudėtis bus paskelbta vėliau.

Budėkime.

s. Edvardas Andriušis
LSS vadovybės rinkimų
prezidiumo pirmininkas

Kvieslys į:

2005 LSS/LSB DRAUGININKŲ SUAŽIAVIMĄ

Kada? Penktadienį, spalio 28 d., 6 v.v., iki sekmadienio, spalio 30 d., 12 v.

Kur? Cuyahoga Valley National Park — Cuyahoga Valley Educational Center — Peninsula, Ohio — apie 30 mylių į pietus nuo Cleveland (žr. informaciją).

Kam? LSS/LSB draugininkams, bei kitiems tuntininkų nuožiūra su pareigomis arba noru mokytis.

Kiek? Asmeniui 10 dol. — čekius rašyti „Lithuanian Scout Association“.

Kas? Praveda v.s. Gintaras Placas.

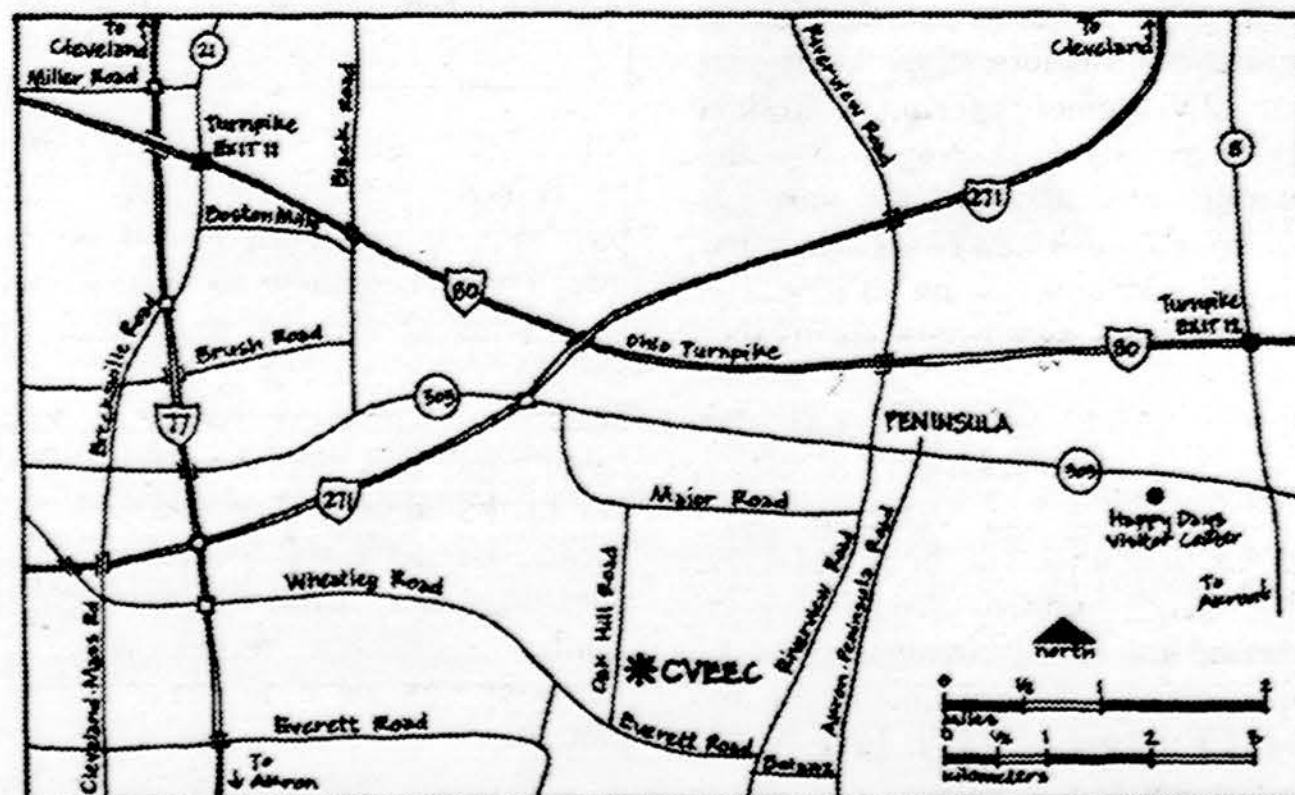
Kaip vyksite? Automobiliu (žr. žemėlapi). Jeigu skrendate, bus parūpintas pervežimas iš oro uosto.

Ką atsivežti? Uniformą, asmeninius reikmenis, rankšluostį, pagalbę ir miegmaišį arba paklodes.

Kuo greičiau registruokitės: paštu arba elektroniniu paštu — iki 2005 m. spalio 15 d.

s. Julija Wendt
9555 Wilson Mills Road

Chesterland, Ohio 44026
arba El. paštas:
julia.wendt@uhhs.com
Telefonas: 440-729-2111, namų po 5 v.v.

Žemėlapis ir nuorodos, kaip nuvykti į Cuyahoga Valley Environmental Education Center, kurio adresas yra 3675 Oak Hill Rd., Peninsula, OH 44264, tel. 800-642-3297.

Atsiskyrėlis? Miškinis? Be abejo, tikriausias gamtos draugas

Australija — visokių keistenybių kraštas. Ypač gamtos. Ne tik simpatiškos kengūros su savo kengūriukais „joey“ sterblėse, apsnūdusios koalos, meilios lyg kimšti meškiukai, ir ančiasnapiai — nei paukščiai, nei žvėriukai, ogi būriai papūgų-papūgėlių, kurių balsai, deja, vaiduokli išgąsdintų! Tačiau jų plunksnos — spalvų vaivorykštė, o kuodai — karališki. Tai čia tik keletas „meiliųjų australų“, o kur dar baisieji — krokodilai, gyvatės, vorai!

Bet ne apie gamtą čia noriu papasakoti, o apie vieną žmogų — keistuolį. Ne apie kokią aborigeną, nes tai tikrasis australas. Ne. Papasakosiu apie lietuvį, savotišką šių laikų atsiskyrėlį — miškinį. Apie jį plačiai rašė „Lietuvos ryto“ korespondentė Rita Baltušytė Melbourn lietuvių laikrašty „Tėviškes aidai“, ir jis jau žinomas Sydney miesto šiaurinės apylinkės gyventojams.

Tai 76 m. Antanas Grigaliūnas, į Australiją atvykęs, kaip daugelis mūsų tautiečių, 1949 m. Jis ilgai dirbęs sunkius darbus kasykloje ir žemės ūkyje. Pagal jo pasakojimą, kartą, prieš 16 metų, apsilankęs kalnuotame, miškingame Berowra valstybiniam parke, susizavėjo girios ir uolynų ramybe ir ten apsigyveno. Apie jį niekas ir nežinojo, nes Antanas niekada neužpildė jokių dokumentų pensijai gauti ir retai iš girios išeidavo į apylinkės vieną kitą miestelį. Reikėjo gi bendruomenės centre po dušu nusimaudyti, vasaros karščiuose vėsinauj patalpoje atvėsti, pasirinkti išmetamų daiktų arba atliekamo restoranų maisto.

Bet prieš keletą savaičių, nuke liavęs į didesnį miestą, parkrito gatvėje, buvo nugabentas į ligoninę. Ten socialinis skyrius išaiškino Grigaliūno tautybę ir susisieko su Sydney lietuviais. Ir taip Berowra girios atsiskyrėlis tapo visiems lietuviams žinomas!

Kol sustiprėjo, Antaną prižiūrėjo ir pensijos reikalus sutvarkė Sydney lietuvių moterų soc. globos draugija. Draugijos narės buvo nustebintos, kai Antanas pasisakė, klausas lietuviškų radijo laidų ir todėl žinąs net jų pavardes! Tačiau, išleistas iš ligoninės, jis atsisakė bet kokios pagalbos, išskyrus dovanotų šiltų drabužių ir kojinių. Taip pat jokių būdu nesutiko apsigyventi slaugos namuose ir palaikyt bent

kartą į mėnesį ryšį su lietuviais. Antanas aiškino, kad jam labai gera gyventi tame laukiniame Berowra miške (aborigenų kalba reiškia „daugelio vėjų vieta“) su prisijaukintomis kengūromis ir papūgomis. Susitikęs su žurnaliste, apie save visai nenorėjęs kalbėti, o į siūlomą picą — nei pažiūrėti! Aiškinęs tik, kad jam labiausiai patinka vienas: Niekam net nepasakė, kurioje Berowra girios vietoje gyvena, ar turi kokią trobelę, palapinę, urvą?

Padėkojęs lietuvių labdaros moterims ir žurnalistei, Antanas Grigaliūnas, barzdotas miškinis, vėl pradingo „daugelio vėjų“ girioje. Gaila, kad jis labai per vėlai gimė — būtų puikiai pritikęs Mindaugo laikų Lietuvos girioms, kur, anot Maiironio „lietuviai barzdočiai dūmojo“...

Sesė Nijolė

P.S. Australijos soc. skyrius aiškina, kad gyventi valstybiniam parke nėra nusikaltimas, ir tokie atsiskyrėliai neverčiami keisti savo gyvenimo būdo. Tad — ir Antanui valia po Berowra su vėjais klajoti!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasižinti kopija.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Rugsėjo 16–19 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Čikagoje. Amerikiečių organizacijos „Chicago Council of Foreign Relations“ jis buvo pakviestas kalbėti suruoštame forume „Čikaga ir pasaulis“ (tema — demokratizacija Rytų Europoje), taip pat turėjo progą susitikti su Čikagos miesto meru Richard M. Daley (dešinėje). Mero įstaigos nuotrauka.

POLITIKA VERTYBIŲ KRYŽKELĖJE

**ARIMANTAS DUMČIUS,
VALENTINAS GYLYS**

Politika nevertinama pernelyg rimtai; į ją pradeda žiūrėti, kaip į spektaklį ar kitą estetinį reiškinį. Nemenka dalis politikų savo asmeniniu pavyzdžiu demonstruoja piliečiams, kad valstybė ir jos politinė sistema tėra savotiškas balaganas, „provinciali erzelyne“ arba klounada šalia tvirtos įvairių interesų bazės. Ar dar tebesate valstybė, — neseniai paklausė vienos didelės šalies ambasadorius. Politikai, laukdami naujų atrakcijų ir krizių, elgiasi neatsakingai, bet užtat įprastai ir nuspėjamai. Politinė ir institucinė valstybės sąranga vis labiau panašėja į vienalytę viešojo administravimo struktūrą, kurioje vyrauja išskirtiniai praktiniai ir ūkiniai reikalai, pvz., vaistų kompensavimo tvarkos nustatymas, benzino kainos, Europos Sąjungos investicijų skirstymo problemos ir kita. Užsienio politikos laimėjimai neginčijami, tačiau šalies viduje politinės partijos primena besiriejančius pseudobendraminčių klubus ar valdžioje įsitvirtinusias grupes, kurios nesėkmingai mėgina susivokti, ar jos kam nors atstovauja ir kokio ideologinio tapatumo pagrindu tai daro. Kas gali paneigti, kad turime sujauktą ir iškrypusį politinio atstovavimo principą bei pačią sistemą. Vyksta politinės varžytuvės ir diskusijos ne partijų programų ir vertybių lygmenyje, o komercializuotų spektaklių, autoironizuotų komiksų ir politikos technologų gerai paruoštų vaizdinių („vaizdelių“), manipuliacijų šūkių ar simbolių lygmenyje. Juk toks politinis atstovavimas be idėjos yra abstraktus, lygiai kaip yra abstraktus pavienis rinkėjas (balsuotojas), kurio pažiūros susiformuoja sėdint prie televizoriaus dėžės. Ir mūsų rinkėjas, kuris neturi valstybės mastu atstovautinų idėjų, neretai tebėra tik „doras Lietuvos žmogus“, bet ne politinė asmenybė — pilietis. Į aukštąją politiką iškeliant asmenis, kurie šiaip su ja nieko bendra neturi, tesukeliama sumaištis visoje sistemoje. Išrinktieji šou pagalba pagal

partijos eilę ar balsų skaičių neigiamai konkrečiau visuomenės atstovavimo turinio, jie nesugeba suformuluoti ideologinių tapatumų ir juos paversti politinės galios veiksmais, jų reprezentacija užsibaigia vien „buvimu valdžioje“. Kitų rinkimų metu ieškoma geresnių „vaizdelių“ ir „gelbėtojų“. Taip vyksta politinis bangavimas, kurį gali iš anksto nuspėti ir be sociologinių apklausų. Taip kuriamas parlamentarizmo, kaip savotiško politinio amoralumo bastiono vaizdinys, turintis įrodyti, kad politinių partijų sistema net negali veikti tobulai. Jai irgi reikėtų prisiminti bent dalį kaltės dėl nepakankamai ugdomos piliečių politinės kultūros, bendruomeniškumui, ir tuo pačiu demokratijai stiprėti nepalankių sąlygų sudarymo. Viskas užsibaigia vien deklaravimu. Kita vertus, šiuolaikiškos „gerovės valstybės“ kūrimas postmodernumo epochoje aukštesne gyvenimo kokybe labai susilpnino piliečių politinės valios raišką. Piliečiai neretai nežino ir nebeturi ko reikalauti iš nykstančios Naujųjų laikų valstybės.

Dabartinės mūsų politikos moralinis neigalumas pasireiškia dar ir tuo, kad politinė sistema tinkamai neatspindi visuomenės gyvenimo turinio, kaip bendrosios „mąstančios valios“ raiškos. Pati politika yra tapusi viešojo administravimo priežiniu. Viešasis administravimas, kaip „simuliuojama politika“, tampa institucionalizuota savivalės ir prievartos visuomenei forma. Ji atskleidžia moralinį iškreiptą politinio visuomenės atstovavimo santykio turinį ir jį suskaldė į šias sritis: patį viešąjį administravimą su jo voliuntaristiniais sprendimais, korupcija ir interesais, tokį administravimą lydintį skandalus ir rietenas, dažniausiai be racionalaus turinio, ir paprastą „buvimą valdžioje“ kaip galios turėjimą. Tuo būdu valstybės institucijos sudaro sąlygas nemoralumui, kai nesivadovaujama įstatymais; pažeidus retai taikomos sankcijos. Čia jau reikia kalbėti ir apie mūsų teismų institucijos moralinį nevisavertiškumą. G. Hegel XIX amžiaus pradžioje suformulavo pos-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Rinkimai ir painiavos

Rinkimai Japonijoje. Rinkimai Lenkijoje. Rinkimai Vokietijoje. Rinkimai Didžiojoje Britanijoje, kur šiaip ne taip dar kartą į premjero kėdę galėjo atsisėsti Tony Blair... Seniai praėjo tie laikai, kuomet bet kurios valstybės aukščiausios valdžios rinkimai buvo tik jos vienos reikalas. Dabar, paskelbus prezidento ar kitu vardu vadinamo šalies vadovo rinkimus, pastato ausis visas civilizuotas pasaulis, ypač Vašingtonas (prisiminkime, kaip čia buvo svarbu, kad Lietuvos prezidentu vėl taptų Valdas Adamkus), nes tai, kas vyksta vienoje valstybėje, anksčiau ar vėliau turi įtakos ir pasaulinei politikai. Nors eiliniam užsieniečiui nedaug rūpi, kas, pavyzdžiui, bus kancleriu Vokietijoje ar prezidentu Lenkijoje, bet užsienio valstybių sostinėse ir net verslo sluoksniuose rinkimų rezultatams teikiama nemažai reikšmės.

2008-aisiais prezidento rinkimai vėl vyks Rusijoje. Jau dabar pradeda diskutuoti, kas galėtų užimti Vladimir Putin vietą, jeigu apskritai dabartinis prezidentas nesiruošia joje pasilikti. Pagal Rusijos konstituciją, prezidentu tas pats asmuo tegali būti dvi kadencijas — kaip ir beveik bet kurioje kitoje demokratinėje valstybėje. Tačiau daug kas abejoja, ar šiaandien Rusiją būtų galima pavadinti demokratinėmis valstybe. Juo labiau, kad dar neseniai prez. Putin labai aiškiai pasisakė už konstitucijos keitimą ir prezidento kadencijos prailginimą — galbūt neribotam laikui. Visgi prieš keletą dienų spaudos konferencijoje Putin pritarė, kad iš esmės nėra reikalo keisti Rusijos konstitucijos, kaip nėra reikalo manyti, kad jis po rinkimų ramiai „pranyks iš politinio gyvenimo“.

Ar tai reiškia, kad prez. Putin jau numato savo įpėdinį, kaip ir pirmasis posovietinės Rusijos prezidentas Boris Jelcin buvo parinkęs Vladimir Putin būsimuoju prezidentu?

Rusijos krašto vidaus politikos stebėtojai įtaria, kad būtent prez. Putin kaip tik eina šiuo keliu, pamažu atsikratydamas oponentais (vienus sukišdamas į kalėjimą, kitus šantažuodamas), kurie rinkimuose turėtų galimybę laimėti. Jis taip pat labai pamažu, bet nuolat, veržia kilpą aplink laisvos žiniasklaidos kaklą, perimdamas

televiziją ir spaudą „valstybės žinion“. Nors Kremlius viešai pasisako už demokratinius prezidento rinkimus demokratinėje Rusijoje, vis tiek prez. Putin tvirtai laiko jų vadžias savo rankose.

Be abejo, prez. Putin nepadarys klaidos, kuri įvyko Ukrainoje, kai jo remiamas kandidatas, nors rinkimus laimėjęs, turėjo prezidentavimo atsisakyti ir balsavimas buvo pakartotas. Panaši padėtis buvo ir Gruzijoje (o gal ir Lietuvoje, kai išrinktas prezidentas buvo nušalintas), todėl dabar svarbu taip susitvarkyti, kad šių „neskandumų“ būtų išvengta Rusijoje. Iki 2008-ųjų dar yra laiko, tad bus galima visą rinkimų procesą deramai suorkestruoti, kad per neapsižiūrėjimą neprasprūstų nepriimtinas kandidatas.

Kitais metais Rusijoje rinksis aštuonių pasaulio turtingųjų šalių vadovai. Šiomet vasarą jie buvo susirinkę Didžiojoje Britanijoje ir premjeras Tony Blair turėjo progą prastumti kai kuriuos, jam ypač artimus bei svarbius, projektus, nors galbūt daugiausia dėl to, kad būtent tuo pačiu metu Londone sprogo kelios teroristų bombos, tad visiems „didiesiems“ atrodė būtina stovėti kartu su Didžiąja Britanija, tuo parodant savo solidarumą ir užuojautą. Šiuo metu dar nelabai aišku, kokius pagrindinius sužaviavimo projektus mėgins praveisti prez. Putin, bet jam reikės imtis ir atsargumo, nes paprastai kartu su aštuonių turtingųjų, vadinamųjų „Group of 8“ valstybių vadovais į susitikimo vietą iš viso pasaulio susirenka žurnalistai (vargiai Maskva toleruotų tuos triukšmingus protestuotojus, kurie visuomet pasirodo susitikimo metu). Jie stebės ir pranešinės ne tik susitikimo eigą ir temas, bet taip pat vietinių žmonių — ypač opozicijos — nuotakas, pageidavimus bei nusišundimus. Net ir buvusio KGB pareigūno bei jo surinktų pagalbininkų kadrų patirtis neįstengs užčiaupti visų disidentų burnų, ar sustabdyti žurnalistų norą „iškasti tiesą“ apie tikrąją Rusijos santvarką.

Žinoma, prez. Putin visas problemas galėtų išspręsti palyginti lengvai ir atsisakyti vėl kandidatuoti prezidento rinkimuose. Ir ne tik atsisakyti, bet taip pat leisti rusų tautai laisvai pareikšti savo nuomonę, savo pasirinkimą, kuo ji norėtų dabartinį prezidentą pakeisti.

tulata, kad teisia ne įstatymo raidė ar teisėjo asmuo (Teismas eina pasitarti...), bet teisingumą iš esmės vykdo pati visuomenė, kurios sąžinei geriausiai atstovauja prisiekusiųjų teismas. Pastaroji institucija buvo atmesta jau anksčiau, teigiant, kad visuomenė tam nepribrendusi. Dabar prakalbome ir apie tarėjų instituciją, kurios idėją teisininkai komentuoja be entuziazmo. Judėjimo šiomis kryptimis ir reikia palinkėti lietuviškai politinei ir teisei minčiai.

Tikrovės vaizdinys, kurį bruka žiniasklaida (o ja netikėti nėra pagrindo), apibrėžia ir nulemia

atitinkamas vertybines pažiūras bei suformuoja politikos ir moralės principų santykį. Šis santykis gana panašus į kitų šalių, kur šiaandien pralaimi konservatyvioji klasikinė moralės ir politikos sąveikos koncepcija ir kur išivyrąja postmodernioji arba neoliberalioji samprata, toliau tariamai išlaisvinanti individą „pletojanti“ demokratiją, bet pernelyg iškelianti politinio valdymo teisę prieš moralinį gėrį. Minėtas politinis mąstymas taip pat kelia nemažą problemų, nes politikos atskaitos tašku čia tampa hiperindividualizmas, konsumerizmas, asmenybės destrukcija ir fragmentavimas, **Nukelta į 5 psl.**

EUROPOS PAVELDO DIENA PANOTERIUIOSE

EDMUNDAS SIMANAITIS

Jonavos savivaldybės paminėjimo klotvarkos specialistė magistrė Gražina Mrazauskienė pateikė penkis projektus dėl rajone esančių istorijos ir kultūros paveldo objektų tyrimo, sutvarkymo, išsaugojimo ir galimo panaudojimo komercinio turizmo versle. Keturi projektai buvo įgyvendinti su Kultūros ir švietimo ministerijos ir Jonavos savivaldybės finansine parama. Vieno iš jų dėka Jonavos rajono Panoterių Petro Vaičiūno pagrindinė mokykla, joje dirbantys mokytojai, moksleiviai, Panoterių bendruomenės aktyvistai.

Reikšmingas mokyklos darbas

Tai, kas buvo padaryta Panoteriuose, verta išskirtinio dėmesio. Jie parodė, kaip derėtų rūpintis kultūros paveldu nykstančiame Lietuvos kaime. Sektinas pavyzdys. Minėtos mokyklos direktorė, dailės, geografijos mokytoja Liuda Urbonienė kartu su tos pačios mokyklos chemijos ir biologijos mokytoja Audrone Gruodienė parengė projektą „Panoterių krašto kultūros paveldas“.

Trumpa projekto apžvalga rodo, kad buvo skirta dėmesio šio krašto geografinei padėčiai ir istorijai, lankytinoms vietoms, krašto praeičiai ir dabarčiai. Dėmesys buvo koncentruojamas į dvarvietes, kaimus, kaimo sodybas, kapines, valsčiaus pastatus, bažnyčią, mokyklą. Savaimė suprantama buvo paminėtas ir poeto, dramaturgo Petro Vaičiūno, čia gimusio ir gyvenusio, kultūrinis palikimas. Šis šviesuolis jau seniai tapo ne tik Panoterių, bet ir visos Lietuvos įžymybe.

Panoterių miestelis priklauso Šilų seniūnijai. Netoliese teka Noteros upelis. Jo vardu pavadinta gyvenvietė, XIX amžiuje ji buvo vadinama ir „kopyčiomis“. Panoteriuose 1441 m. buvo pastatyta Romos katalikų bažnyčia. Nuo 1584 iki 1700 m. ji priklausė evangelikams reformatams. Per II pasaulinį karą, 1944 m. liepą, medinė bažnyčia sudegė. Po nepriklausomybės atkūrimo, energingo klebono kun. Vytauto Pesliako rūpesčiu 1900 m. pradėta statyti ir 1994 m. užbaigta nauja mūrinė, su arkinėmis lubomis Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčia. Šiandien ji — ryškiausias miestelio architektūrinis akcentas. Bažnyčios statybą rėmė parapijiečiai, kolūkiai, UAB „Achema“.

Nyksta Lietuvos kaimas

Nyksta senasis lietuviškas kaimas. Jo barbariškas griovimas prasidėjo su pirmuoju bolševikmečiu. Visoje Lietuvoje ištremus darbsčiausius ūkininkus į Sibirą ir priverstine kolektyvizacija nusavinus žemę, pastatus, padargus ir gyvulius, kaimo gyventojai buvo paversti svetimos valdžios kumečiais. Panaikinus privačią nuosavybę buvo suardytas visuomenės do-

rovės pamatas. Tai skaudus okupacijos padarinys, kurio pasekmes jaučiame iki šiol. Pranešėja L. Urbonienė paminėjo sukrečiančius sovietmečio faktus. Stribai nenorintys stoti į kolchozų ūkininkus, sugrūdavo į rūšį. Po tokios „agitacijos“ žmonės, iškentę be duonos, be vandens keletą parų, jau be pakartotinio raginimo stodavo „savo noru“. Sunku išsivaizduoti, kiek patyčių, įžeidimų, smūgių ir moralinių kančių tekdavo patirti doriems kaimiečiams.

Kaimas nyksta ir dabar. Iš žemėlapių visiškai išnykę Vitartai, Gojus, Liko po vieną sodybą Manūnų, Gudonių, po dvi sodybas Vatinų, Stašūnų kaimuose. (Jau nėra Gudonių kaimo, Stašūnų kaime beliko tik trys sodybos). Žmonių prisiminimuose skamba pasilikę vietovardžiai, skamba širdžiai maloni mūsų krašto kalba su savo lenkiška ir rusiška žodžių tarsena, — rašoma ta proga išleistame lankstinuke. Šiuo dideliu nerimą keliančiu reiškiniu susirūpino visos Lietuvos kaimo šviesuomenė ir mokslininkai, įsteigę sambūrį „Tėvynės žemė“. Matyt bus imamasi priemonių išsaugoti tai, kas dar galima. Ne tik ekonominė, bet ir labai skaudanti socialinė, kultūros paveldo ir, svarbiausia — pilietinės bendruomenės atkūrimo problema jaudina visą Lietuvą.

Skola poetui ir dramaturgui Petriui Vaičiūnui

Panoterių krašte per sumaištis, karus, per du šimtmečius patirtas sunkias ir žiaurias okupacijas, buvo atsiradę ir lenkų, ir rusų kaimų. Visus juos ištiko toks pat likimas. Tačiau kaime yra nemažai išlikusių vietinės reikšmės kultūros, gamtos, istorijos paveldo paminklų, o ir kitų lankytinų vietų, pavyzdžiui, Mogenių kaime auga 170 metų senumo Švėgždos kriaušė. Ji įrašyta į respublikinių gamtos paminklų registrą.

Tačiau bene pats reikšmingiausias šio krašto ir rajono kultūros paminklas yra Petro Vaičiūno gimtoji sodyba Piliakalnių kaime. Poeto ir dramaturgo kūrybinis palikimas yra visos Lietuvos pasididžiavimas. Antrosios Respublikos metais jo veikalai nenueidavo nuo scenos. Sodyboje yra nemažas rinkinys vertingų autentiškų eksponatų, tačiau sodyba iki šiol dar neturi atitinkamo statuso. Tradiciškai čia kasmet liepą vyksta Petro Vaičiūno atminimui skirtos šventės. Kadangi Poeto gimtasis namas yra privati nuosavybė, tai nėra iki galo išspręstas sodybos kaip memorialinio muziejaus klausimas. Jo sprendimas laikytinas ne Panoterių bendruomenės, o Jonavos savivaldybės ir Kultūros ministerijos įsisenėjusi skola Lietuvos visuomenei.

Rūpinamasi ir dvarviečių išsaugojimu. Patys dvarai Panoterių, Markutiškių, Taukadažių, Milagaičių nėra išlikę. Jų vietą žymi išliku-

Poetas, dramaturgas Petras Vaičiūnas (1890–1959), kurio vardu pavadinta Panoterių (Jonavos raj.) pagrindinė mokykla.

sios liepų alėjos. Panoterių pagrindinė mokykla buvo ir tebėra šio krašto kultūros ir švietimo centras.

Kultūros paveldo dienos proga organizatoriai surengė išpūdingą šventę. Jaunieji vaičiūniečiai deklamavo poeto eilėraščius. Pagyvenusių kraštiečių choras sudainavo „Vosilkėlę“, kurią panoteriečiai laiko savo himnu. Ten pat buvo surengta mokyklos auklėtinių karpinių, tapybos ir piešinių paroda. Mokyklos pedagogai ir moksleiviai drauge rinko informaciją ir rūpinosi kultūros paveldo projekto įgyvendinimu. Tai sveikintina praktika. Ji skatina jaunimo aktyvų domėjimąsi gimtojo krašto istorija ir kultūros paminklais. Nėra abejonės, kad tokia veikla ugdo jaunuolių pilietinę savivoką, žadina meilę ir pagarbą krašto gamtai, istorijai ir jų paminklams.

Projekto vykdytoja, mokyklos direktorė L. Urbonienė trumpai paminėjo, kad mokytojas Benediktas Kiškis buvo ištremtas į Sibirą. Šis faktas vertas dėmesio visai kitu požiūriu. Pavergtų krašto gyventojų trėmimas, kaip ir kitos represijos, buvo tik viena iš planinių genocido akcijų. Tai vyko be išimties visose okupuotose teritorijose. Matyt, kultūros paveldo dienų organizatoriai neplanavo rinkti ir kaupti informaciją iš okupacijos periodo, o taip pat iš laisvės kovų ir pilietinio pasipriešinimo istorijos. Vargu ar reikėtų laukti, kol okupantų represijas patyrusios kartos iškeliaus Anapilin ir tik po to pradėti domėtis išlikusiais jų asmeninių išgyvenimų aprašymais, ta sunkmečio istorija ir, kas be ko, kultūros paveldu. Vertėtų, būtent, dabar rinkti žinias apie laisvės kovotojų žemines, slėptuves, kautynių vietas, naudotus ginklus, pogrindžio spaustuves. Lygiai taip pat rinkti ir kaupti žinias apie svetimos kariuomenės baudėjų dislokacijos vietas, sribų būstines, pusrūsius, kuriuose kalindavo suimtuosius, tų patalpų inventorių, kankinimo įrankius ir kitus būdingus to meto daiktus. Nemažiau svarbu domėtis ir parsivežtomis ir išlikusiomis relikvijomis iš tremties ar Gulago.

Visa tai yra taip pat neatsiejama ir labai reikšminga tautos paveldo dalis, kuri neišvengiamai turi tapti ir Europos Sąjungos paveldu. Juk

Vokietijos nacionalsocialistų šturpas palikimas — konclageriai, genocido nusikaltimus liudijantys kiti materialūs daiktai, dokumentai, nuotraukos, atsiminimai išlaikomi kaip paveldas.

Privalu keliais žodžiais paminėti, kad buvo surengti ir kiti turiningi ir įdomūs renginiai kultūros paveldo tema. Rugsėjo 28 d. Jonavos Raimundo Samulevičiaus pagrindinėje mokykloje buvo surengta konferencija. Kauno universiteto habil. dr. prof. Jurgis Bučas skaitė pranešimą „Kultūros paveldas besikeičiančioje aplinkoje“. Architektūros ir statybos instituto vyr. mokslinė bendradarbė, architektūros istorikė Dalė Puodžiukienė kalbėjo apie „Medinės architektūros dvarus“. Apie Jonavos kultūros paveldo apsaugą padarė pranešimą jau minėtoji specialistė G. Mrazauskienė. Jonavos krašto muziejaus direktorė R. Karaliūnienė aptarė kultūrinio turizmo reikalus.

O rugsėjo 29 d. Jonavos krašto muziejuje vyko diskusija „Jonava ir Kosakovskiai“. Joje dalyvavo svečiai iš Vilniaus doc. R. Jankauskas, istorikė A. Vyšniauskaitė ir žurnalistas V. Jankauskas, o taip pat Jonavos klebonas kun. S. Bitkauskas, rajono meras B. Liutkus ir visuomenės atstovai. „Švietimo epochoje Kosakovskiai tapo europinio masto aristokratų gimine, o Jonavoje (greičiausiai vienintelį kartą jos istorijoje) dažnai buvo sprendžiami valstybiniai Lietuvos–Lenkijos valstybės likimo ir kiti europinio lygio politiniai klausimai“, — rašoma reklaminiame lankstinuke. Belieka, pridurti, kad didikų Kosakovskių giminė — neatsiejama Jonavos miesto istorijos dalis. Šios giminės atstovas vyskupas Juozapas Kazimieras Kosakovskis (1738–1794) laikomas Jonavos miesto įkūrėju.

Jonavos Šv. Jokūbo bažnyčios rūsyje ilsisi Juozapo Korvin Kosakovskio (1772–1842) LDK kariuomenės vėliavininko, vėliau imperatoriaus Napoleono pakeltu į generolus ir paskirto pirmuoju jo adjutantu, palaikai. Beje, Napoleonui užėmus Maskvą, šis generolas ėjo miesto komendantu pareigas. Sudėtinga mūsų tėvynės istorija ir joje dar daug baltų dėmių.

„Draugas“ kviečia visus savo skaitytojus ir rėmėjus
į kasmetinį „Draugo“ pokylį, kuris įvyks **spalio 16 d., 4 v.p.p. „Paradise“ pokylių salėje,**

9220 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL.

Pokylio meninę programą atliks „Retro“ kolektyvas iš Los Angeles, CA. Bilietus galite įsigyti „Draugo“ administracijoje.
Adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, tel. 773-585-9500.

Atkelta iš 3 psl. politinių technologijų ir ekspertų nuomonės su-reikšminimas, pilietinių iniciatyvų silpnėjimas, politinis radikalizmas ir kita. Neoliberalai nepagrįstai primiršo esminius visuomenės raidos veiksnius — bendruomeniškumą, tradiciją, religiją ir tautinį tapatumą. Pagal A. Jokubaitį, „gera visuomenė“ — pilietinė visuomenė — puoselėjama ne tik siekiant politinio teisingumo ir žalos nedarymo, bet ir ugdant moralines savybes. Sunykus moralinio ir religinio išpareigojimo etikai, galią praranda ir tvirtesnės politinio išpareigojimo formos. Tarp tradicijos, autoriteto, religijos, moralės ir politikos yra gilus vidinis ryšys.

Gaila, kad stebime dabartinės mūsų šalies politikos atskirtį nuo klasikinės moralės principų. Vis labiau išsivyrąja pseudoliberalinis pragmatinis požiūris, kad moralės principams teikti pirmenybę nėra praktiška ir išmintinga. Morale tesanti deklaratyvi sąvoka, kalbos apie ją trukdančios atlikti tariamus „gerus darbus“. Todėl aktyviems veikėjams nereikia per aukštai kelti moralės kartelės. Kita kraštutinė veikėjų grupė — ją pavadintume oligarchine — praturtėjo dažniausiai

abejotiniais būdais ir dabar daro viską, kad savo verslui pritrauktų investicijas, kartais prisidengiant valstybės vardu. Šiuo atveju sunku kalbėti apie sąžinę, padorumą ir politinę atsakomybę prieš valstybę ir piliečius. Čia tikslas pateisina priemones. Vertybių politika, patriotiškumas — Lietuvos politinės ateities perspektyva. Aktyviausi jų šalininkai ir propaguotojai šiandien yra valstybės prezidentas, Katalikų Bažnyčia bei nedaugelis intelektualų ir politinių asmenybių, nepaisant jų partinės priklausomybės.

Šalies gyvenimas kelia nemaža uždavinių mūsų visuomenei ir politikai. Šios situacijos įveikos galimybė glūdi bendroje tautos ir jos politinės sistemos „mažtančioje valioje“ ir apsisprendime veikti pirmiausia per visuomenines institucijas — šeimą, mokyklą, bendruomenę, nevyriausybines organizacijas, talkinant Bažnyčiai. Jei valstybė nekreips į jų balsą dėmesio, socialinė-politinė atskirtis tik giles ir mūsų politika susidurs su pavojais galutinai subyrėti į mechanistiškas sudedamąsias dalis, o tai prilygtų jos „mirčiai“. Tai padarytų nepataisomos žalos valstybės, tautos ir laisvo asmens — piliečio — suverenumui.

Kinų tyrimas rodo, kad Everestas yra kiek žemesnis

Aukščiausia pasaulio viršukalnė — Everesto kalnas, iškilęs 8,844.43 metro virš jūros lygio, yra keturiais metrais žemesnis nei anksčiau manyta, skelbiama remiantis naujausiu Kinijos mokslininkų tyrimu.

Kalno aukštį matavo bendra mokslininkų grupė, sudaryta iš Kinijos mokslų akademijos (KMA) bei Valstybinio geodezijos ir kartografijos biuro (VGKB) darbuotojų, sakė generalinis biuro direktorius Chen Bangzhu.

Pastarieji duomenys palyginti su 1975 metais kinų atlikto matavimo rezultatais, kurie rodė, kad tibetiečių kalba Džomolungma vadinamas kalnas buvo 8,848.13 metrų

aukščio.

Pasak Chen Bangzhu, matavimo paklaida gali siekti 21 centimetrą. Tuo tarpu išmatavus viršukalnę dengiančią ledo kepurę nustatyta, kad jos storis yra 3.5 metro.

Matuodami kalno aukštį Kinijos mokslininkai naudojo naujausias technologijas, tarp jų ir palydovinę geografinės vietos nustatymo (GPS) įrangą, sakė biuro vadovas.

Tačiau pastarojo matavimo duomenys skiriasi nuo amerikiečių mokslininkų 1999 metais gautų rezultatų. Jie taip pat naudojo GPS palydovinę įrangą ir nustatė, Everesto aukštį buvus 8,850 metrų.

AFP/NS

Susidūrė su krokodilu

Floridoje viena moteris patyrė didelį šoką — atidariusi duris į garažą ji susidūrė su beveik trijų metrų krokodilu. Adrienne Zisk atšoko atgal ir nuskubėjo pranešti apie tai savo vyrui Morton.

„Jis ten ramiai sau tysojo dėbso-damas į ją, — paskui pasakojo apie šį įvykį Morton. — Žinia, ji mirtinai

išsigando“.

Teko kviesti medžiotoją profesionalą Todd Hardwick, kuris prie mirtos poros namų Šiaurės Miami, Floridoje, sugavo 90 kg patiną, priskirtą nykstančiai amerikiečių krokodilo rūšiai (*Crocodylus acutus*).

ELTA

Cituojau: „Per tris šimtus metų Kijev atliko savo svarbų uždavinį, apsaugojant (! — A.V.) Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės ir nuo 1569 metų ir bendros Lietuvos–Lenkijos karalystės teritorijas nuo žiaurių ir negailestingų Aukšinės Ordos ir Krymo Chanato armijų“. Kaip ten bebūtų, kazokų vadas Bohdan Chmielnitskij (1595–1657) 1648 m. išėjo į karą prieš lenkų ponus, kas praktiškai po kelių metų trukusių karų ir derybų, visą Ukrainą įjungė į Maskvos carų valdžią. Ukraina trumpam atgavo savo nepriklausomybę po 1917 metų revoliucijos, bet jau 1922 m. ji buvo tvirtai įjungta į Sovietų Sąjungą. 1989–1991 m. Ukrainoje kilo judėjimas pavadintas „Ruch“, panašus į lietuvišką Sąjūdį. 1991.08.24 vėl atsistatė nepriklausoma Ukrainos valstybė.

Apie Ukrainą

Šių dienų Ukraina ploto atžvilgiu yra pati didžiausia valstybė Europoje, neskaitant Rusijos, kuri ištiesais šimtmečiais dominavo Ukrainos gyvenimą. Amerikoje ir net Europoje daug kas buvo pripratę Ukrainą laikyti Rusijos dalimi, nors jos savaimingai atskira kultūra prasidėjo jau IX amžiuje. X ir XI a. Ukraina buvo galinga slavų valstybė, žinoma Kijev kunigaikštystės vardu. Ilgainiui, karaliui Mindaugui suvienijus Lietuvą, jos kunigaikščiai Gediminas, Algirdas ir Vytautas užvaldė, kartais kardu, dar dažniau — vedybomis, daug Ukrainos žemių, taip suartindami abi tautas net iki šiandieninio abiejų valstybių draugiškumo, ką parodė prezidento Adamkaus parodyta moralinė pagalba Juščenko siekiant Ukrainos prezidento vietos. Draugiška Ukraina ir Amerikai, į Iraką pasiuntusi 1,650 savo karių.

Ukraina, 48 milijonų gyventojų kraštas, nors plotu šiek tiek ir mažesnis negu Texas valstija, turi daug kaimynų: Pietuose jos krantus plauna Juodoji jūra, vakaruose — Moldova, Rumunija, Vengrija, Slovakija, Lenkija, šiaurėje — Baltarusija, ir toliau — ilga siena su Rusija. Jai priklauso ir Krymas, ir dabar rusai tikrai gailisi jį atidavę ukrainiečiams, kai atrodė, kad abi valstybės vis tiek liks amžiams po bendra sovietų vėliava. Bet atsitiko kitaip. Čia į beveik bevertį rublį žiūri su panieka, nes Ukrainoje piniginis vienetas yra „grivna“, beveik 6 kartus už rublį brangesnė. Keičiant valiutą, už dolerį gauni apie penkias grivnas.

Taiigi, nusileidome trečioje šio rašinio sostinės, Kijev, Borispol oro uoste, kur praleisime keturias dienas. Anksčiau žinomas kaip Klev, nuo 1996 m., pagal taisyklingesnę ukrainietišką ištarimą, perkrikštytas į Kyiv. Šis prieš karą turėjęs tik milijoną gyventojų, šiandien — trijų milijonų gyventojų miestas ramiai glūdi prie galingos,

TRYŠ BUVUSIOS RUSIJOS SOSTINĖS ALEKSAS VITKUS

Nr. 27

2,150 km ilgumo, Dniepro (ukr. Dnipro) upės, nešančios savo vandenį į Juodąją jūrą. Dniepro aukštas vakarinis krantas čia apaugęs miškais, tuo tarpu kai rytiniame prasideda nesibaigiančios stepės. Didžioji miesto dalis yra ant vakarinio kranto.

Kijev daug kur matyti Ukrainai tipingas ženklas — tridentas, tai neilgas stilizuotas trišakis ginklas, kurį matydavau dar Lietuvoje vaiku būdamas, rinkdamas įvairių valstybių pašto ženklus. Pamatai tridentą, ir žinai, kad tai Ukraina, vytį — Lietuva, erelį — Lenkija, o jei dar dvigalvis — tai Rusija.

Pasivaikščiokim po Kijev

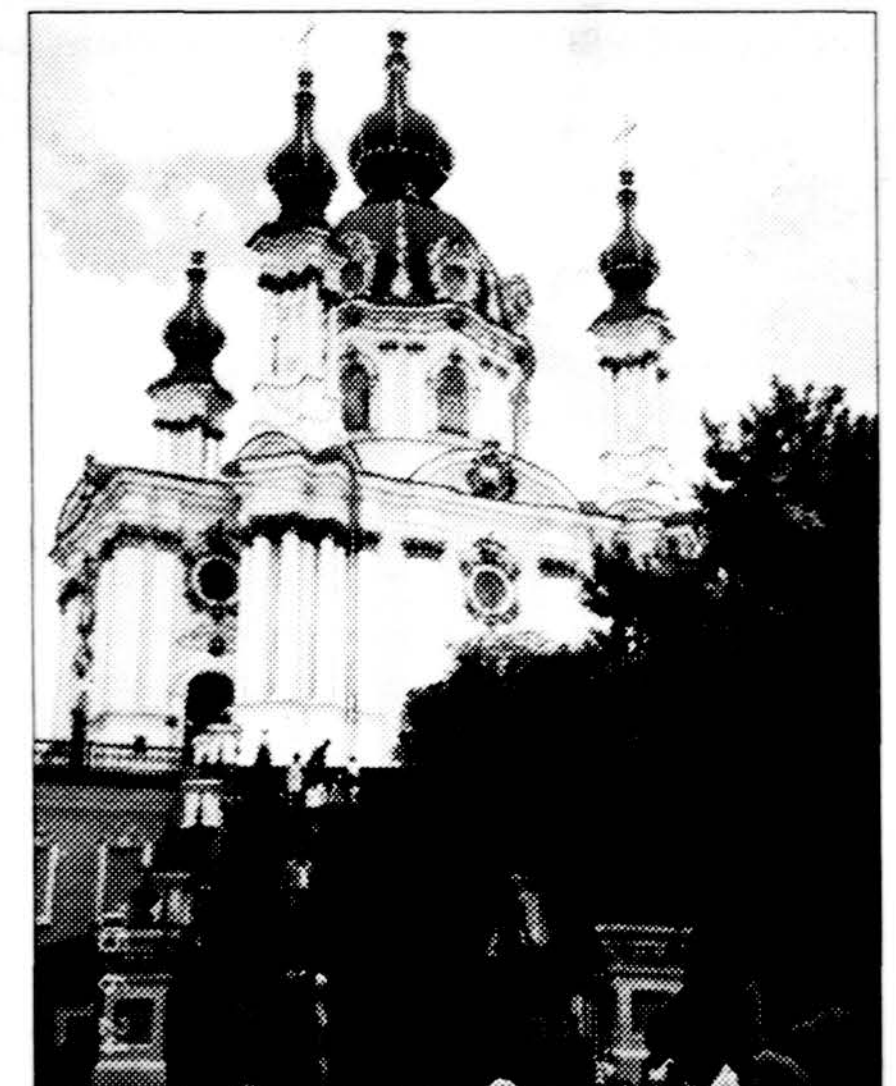
Pirmą vakarą mus nuvezė toli už miesto į miškų apsuptą restoraną-viešbutį, vadinamą „Čumacki Šliach“. Išgirdę tokį keistą vardą, amerikiečiai prunkstė, bet taip niekad ir nesužinojome, ką tai reiškia. Privaziavime matėme didelę ukrainietišką iškabą „Kimnati dla vid-pocinku“. Nors ukrainietiška nei žodžio nemoku, supratau, kad tai siūlomi kambariai poilsiui. Čia puikiai pavalgėme, bet kas man paliko didžiausią išpūdį, tai to viešbučio šeimininkė, niekada nesusitėjusi kalbėti, kuri mus pasitiko ir įvažiuojančius, ir išvažiuojančius su vienodu entuziazmu, vis siūlydama taureles vodkos su ja kartu išgerti. Nejaugi atsisakysi? Mano žmona kratė galvą ir džiaugėsi, kad šį kartą ne aš turėjau už vairo sėdėti.

Kitame miesto gale yra trys, netoli vienas nuo kito, ir vienas už kitą gražesni, ortodoksų soborai. Prisiminė Vilnius, kur kartais viena bažnyčia atrodo beveik prisiglaudusi prie kitos. Iš tų trijų soborų man labiausiai patiko ant kalno stovintis keturių kupolų Andrejevskij sobor, statytas italo architekto Rastrelli, į kurį veda ištisa eilė stačių laiptų. Stebėjau, kaip ten užlipa maldininkai, kurie turi problemų su kojomis. Ant to paties kalno stovėjo vienuolynas jau nuo XI šimtmečio. Legenda sako, kad apaštalas Andrej, užlipęs ant kalno, čia į žemę įsmeigė kryžį ir tarė: „Šiame kalne švies dieviškoji malonė. Čia išaugs didis miestas, ir dievas pastatys čia daug bažnyčių“.

Čia kaip tik pasitaikė laimė stebėti ortodoksų šventės ceremoniją. Mums buvo neįprasta, kad po gana ilgų popo maldų ir jo pravestos jaunųjų priesaikos, jis iškilmingai nuėjo už ikonostasą ir taip dingo kelioms minutėms. Aš maniau, kad ceremonija baigta, bet jis vėl grįžo ir apeigosėjo toliau. Išėjus iš bažnyčios jaunoji pozavo savo draugėms, pagriebus jauniki už pakarpos, beveik pakeldama nelaimingą nuo žemės. Nežinau, ar tai toks jų vestuvių apeigų paprotys, ar tik tikrai realus žvilgsnis į jaunojo ateitį. Kur dabar stovi šis soboras, 882 m. variagų princas Oleg užmušė Kijev princą Askold. Laiko nedaug, ir jau kitos dienos rytą apvažinėjam pagrindines miesto idomybes, trumpai sustodami parke, kur didžiulė arka, panaši į 1965 m. pastatytą 192 metrų aukščio St. Louis, Missouri arką. Iš čia atsiveria vaizdas į grandioziną per platųjį Dnieprą Pešechodnij vardo tiltą. Pavažinėję Dniepro pakraščiais, stebimės, kiek čia daug parkų ir gėlynų. Pro autobuso langus prabėga parlamento (Verchovna rada) rūmai ir gražieji Marlinskij rūmai, pastatyti 1755 m., bet vėliau pavadinti caro Aleksandr II žmonos Maria garbei. Tolumoje pamatome dar didesnę Metro tiltą per čia gerokai praplatėjusį Dnieprą.

Bevaikščiokdami po miesto centrą, tarp daugybės ortodoksų maldyklų atradome ir vieną katalikų — Šv. Aleksandr bažnyčią, kur pamaldos būna laikomos ukrainiečių, rusų, lenkų, prancūzų ir anglų kalba!

Bus daugiau.

Šv. Andriejaus cerkvė — Kijevs.

Liberalcentristai: kryžkelėje ar aklavietėje

Atkelta iš 1 psl.

Tik idomu, ar ilgai tokius ciniškus samprotavimus apie politinės kultūros „amortizacinius atskaitymus“ toleruos visuomenė?

Būtent Liberalų ir centro sąjungos praeitis ir dabartinės problemos yra puikiausias pavyzdys, kaip greitai vienas ar du politikos veikėjai gali sugriauti tai, ką ilgai ir kantriai kūrė šimtai ar net tūkstančiai.

Pripažinkime, netolimoje praeityje liberalai buvo stiprūs ideologiniai „užsispyrimu“ ir azartišku programinių nuostatų propagavimu. Žavėjo jų principingumas bei pasiryžimas demonstruoti, jog įmanoma ir kitokia politinė alternatyva, kito kio sprendimai nei tie, kuriuos priimdavo įvairias transformacijas pėrėjusios, visokiausius ideologinius atspalvius išbandžiusios partijos.

Viskas pasikeitė supratęs, jog politikoje kur kas daugiau galima pasiekti remiantis ne principais, vertybėmis ir programomis, o spalvingais vadovais, „komandomis“ ir populistinėmis viešųjų ryšių akcijomis.

Tačiau netrukus paaiškėjo, kad tai, kas tinka rinkimų akcijoms, ne visai tinka rutininei politikai. Naujai iškepto vadovo autoriteto nepakako ilgesniam partijos gretų telkimui, partijos organizacijoje ir priimamuose sprendimuose pradėjo ryškėti siauri grupiniai, o ne atvirai aptarti ir visiems partiečiams priimtini interesai.

Bjauriausia, kad partijoje paskleistas pavojingas užkratas, sulaužęs jos vertybinį stuburą ir davęs pradžią naujam partijos raidos — jos personifikacijos — etapui. Atrodo, jog tai, kas anksčiau partijoje buvo grindžiama suderinta kolektyvine valia ir bendru sutarimu, tas šandien grindžiama autoritetu ir prievarta.

Tokios partijos valdymo ir sprendimų priėmimo tendencijos ypač išryškėjo pastaruoju metu. Partijai jau lyg ir neberūpi tai, kas anksčiau jai suteikdavo patrauklumo — vertybinio principingumo, ideologinių nuostatų patikrinimo, programinių nuo-

statų gludinimo ir pan. Tam paprasčiausiai nelieta laiko, nes visas jėgas reikia skirti ištęrtųjų partijos marškinių skalbimui.

O kas gi tuos liberalcentristų marškinius terlioja? Pasirodo, visas idomumas čia ir slypi. Atsakymą galima rasti stebint šiandienius partijos vadovybės veiksmus, partijos valdymo organų santykius su Seimo frakcijos liberalcentristais ir panašiai. Jis gana idomus ir, manau, kiek netikėtas — pažiūrėkit, kas, ką ir už ką ruošiasi išmetinėti iš partijos, ir viską suprasit. Pasirodo, šiandien didžiausi partijos kenkėjai yra tie, kurie išdrįso viešai abejoti susikompromitavusio vadovo autoritetu. Ko jau ko, bet iš liberalcentristų vadovo neatimsi sugebėjimo savo asmenines problemas paversti kitų, šiuo atveju — visos partijos problemomis.

Kaip būtų galima apibūdinti šiandienės Liberalų ir centro sąjungos būseną? Daugybė požymių — programinių principų nuvertėjimas, partijos valdymo personifikavimas, favoritizmo ir servilizmo apraiškos — verčia abejoti, ar tikrai Liberalų ir centro sąjungą dar galima laikyti liberalia. Atrodo, liberalcentristai visiškai nebrangina taip sunkiai įgytų pačių svarbiausių partinės organizacijos savybių, apibūdinančių jos brandumą. Visų pirma savarankiškumo (šiuo atveju nuo priklausomybės saitais supančiojusių interesų grupių) ir partinės organizacijos tęstinumo (partijos egzistavimas tampa pernelyg priklausomas nuo besikeičiančių partijos pirmininkų valios ir įgeidžių).

Tačiau viena bėda — ne bėda. Pastarųjų dienų įvykiai dar kartą parodė, kad partiją kankina ir kitos problemos, galinčios tapti realia grėsme net jos vientisumui. Akivaizdu, jog partijoje visokiais įmanomais būdais yra slopinama kitokia nuomonė, o partijos elito santykiai artėja prie įtampos viršūnės.

Autorius yra Vilniaus universiteto Tarpautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) dėstytojas. Šis komentaras yra „Elto“ ir TSPMI bendro projekto dalis.

Sportas

* Lietuvos ir Baltijos krepšinio lygų vicečempionas Vilniaus „Lietuvos rytas“ iškina pergalę pradėjo antrąjį Baltijos krepšinio lygos (SEB BBL) sezoną. ULEB taurės laimėtojai „Lietuvos ryto“ krepšininkai svečiuose 97:70 su triuškinio Valmiera „Lačpelšu alus“ (Latvija) komandą. 26 taškus nugalėtojams pelnė australas Matthew Nielsen, 17 — Simas Jasaitis, 15 — Tomas Delininkaitis ir 12 — Min-daugas Lukauskis.

* Slovakijoje pasibaigusiame Europos jaunimo (iki 20 metų amžiaus) sunkiosios atletikos čempionate geriausiai iš Lietuvos pasirodė Konstantinas Gerasimovas, užėmęs penktą vietą tarp 25-ųjų atletų svorio kategorijoje iki 77 kilogramų. K. Gerasimovas išrovė 143.0 kg sveriančią štangą, išstūmė 181.0 kg ir dvikovėje surinkęs 324 kg tik šešiais kg atsiliko nuo bronzos medalių iškovojo baltarusio Nikolaj Novikov. Kitas Lietuvos sunkiatletis Artūras Sakavičius liko septintasis tarp 20-ties sportininkų svorio kategorijoje iki 85 kg. Jis dvikovėje

surinko 318 kg (143.0 kg + 175.0 kg) ir net 34 kg atsiliko nuo bronzinio prizininko.

* Lietuvos tenisininkė Gintė Pociūtė nepateko į pagrindinį ITF serijos „Hotel Vila Baleira Ladies Open“ teniso turnyrą Portugalijoje. Kvalifikacinėse varžybose G. Pociūtė 4:6, 3:6 nusileido šveicarei Milica Tomič, kuri ir žais pagrindiniame turnyre. Varžybų prizų fondą sudaro 10,000 dolerių.

* Pirmoje ši sezoną NHL reguliariojo sezono lietuvių savo komandose turinčių klubų dvikovoje Washington, DC, „Capitals“ su Dainiumi Zubrumi namuose 3:2 įveikė New York „Rangers“ komandą, kurioje žaidžia Darius Kasparaitis. Abu lietuviai aikštėje praleido po 16 minučių, tačiau D. Zubrus kartą smūgiavo į varžovų vartus, o D. Kasparaitis du kartus „atsėdėjo“ po dvi baudos minutes. Po šio susitikimo abi komandos turi po 4 taškus, tačiau „Capitals“ ledo ritulininkai užima trečią vietą penkių komandų Pietryčių pogrupyje, o „Rangers“ lieka antra Atlanto pogrupyje.

Lietuvoje lankėsi „Čiūkčianovas“ ir „Naftianovas“

Kalba „generolas Čiūkčianovas“.

Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 11 d. (ELTA) — Bendrovės „Mažeikių nafta“ likimu susirūpinęs Lietuvos krikščionių demokratų (LKD) jaunimas prie Vyriausybės rūmų pasitiko „privatizuoti pusę Lietuvos“ susiruošusius „generolą Čiūkčianovą“ ir „stambaus susivienijimo direktorių Naftianovą“.

Numanomus Rusijos ekonomikos ir politikos veikėjus parodijavo sovietine atributika pasidabinę jaunieji krikščionys demokratai. Prie

Vyriausybės rūmų jie atvyko juoda „Volga“ — Komunistų partijos vadovų pamėgtu automobiliu.

Pasakę trumpas kalbas, „generolas“ kartu su „susivienijimo vadovu“ Vyriausybės atstovams perdavė „pagyrimo gramatą“ — milžinišką raudonos spalvos sovietinių laikų pagyrimo raštą primenantį dokumentą, taip išreikšdami neigiamą požiūrį į Vyriausybės vykdomą energetikos bei „Mažeikių naftos“ privatizavimo politiką.

A. Paulauskas Maskvoje malšins įtampą

Atkelta iš 1 psl.

Dabar reikia matyti pagrindinį procesą — augantį didžiųjų Europos valstybių ir JAV pragmatizmą Rusijos atžvilgiu. Todėl tupėti apkasuose nenaudinga“.

R. Lopatos teigimu, politikoje ir diplomatoje nuoskaudos nepamiršamos, bet jos neturi trukdyti santykių plėtrai: „Neatsitiks taip, kad Rusija vieną dieną nebus mūsų kaimynė. Tačiau šitą realybę reikia priimti nacionaliniams interesams. O santykių aštrėjimas nepalieka vietos diplomatiniais manevrams“.

Anot TSPMI vadovo, Lietuva šioje situacijoje turėtų laikytis principinės linijos — noro bendradarbiauti ir stiprinti santykius. „Visi turime savų interesų. Jų derinimas kartais nepasiseka, ir tada iškrenti iš žaidimo. Reikia ieškoti kelių, kad vėl būtume žaidime“, — pažymėjo

politologas.

Savo ruožtu Seimo opozicijos vadovas, Tėvynės sąjungos pirmininkas Andrius Kubilius paragino parlamento vadovą Maskvoje kalbėti „apie Rusijos vykdomą terorizmą Čečėnijoje“.

„Rusija eilinį kartą siekia savo propagandinių tikslų. Jei Seimo pirmininkas pasirošęs kalbėti apie veiksmus Čečėnijos atžvilgiu, tada tikslinga važiuoti. Bet jei ne, tai reikš tylų pritarimą Rusijos vykdomai politikai“, — sakė konservatorius.

Kartu, pasak A. Kubiliaus, parlamento vadovui derėtų susitikti su aukštais šios šalies pareigūnais ir aiškiai išdėstyti Lietuvos poziciją kai kuriais klausimais.

Lietuvos ir Rusijos santykiai vėl tapo gana įtempti, kai mūsų šalyje nukrito naikintuvas „Su-27“.

ES nešvelnins Baltarusijos izoliacijos

Vilnius, spalio 11 d. (BNS) — Europos Sąjunga (ES) nekeis griežtos pozicijos Baltarusijos atžvilgiu, kol ši nepajudės demokratijos link, sako Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje (ETPA) narys Emanuelis Zingeris.

„Tiek Europos Taryba, tiek ES nesimato jokių ženklų, kad Baltarusijos atžvilgiu būtų atšaukiamos sankcijos“, — sakė E. Zingeris.

Baltarusija ataskaitoje minima kaip valstybė, kurios draugiškumu gyvendinant kaimynystės politiką abejojama.

E. Zingeris tvirtino kategoriškai nesutinkantis su pozicija, jog ES reikėtų švelninti Baltarusijos atžvilgiu taikomą izoliacijos politiką.

Tuo tarpu parlamentinio Užsienio reikalų komiteto (URK) vadovas Justinas Karosas siūlo laikytis ne tokios kategoriškos pozicijos dėl Baltarusijos izoliacijos.

Emanuelis Zingeris

Mykolo Ambrazo (ELTA) nuotr.

„Europos Tarybos pozicija — politinės valdžios izoliacija — per daugelį metų ypatingo rezultato nedavė, tą pripažįsta visi. Aleksandr Lukašenka režimą palaiko daugiau kaip pusė Baltarusijos gyventojų“, — sakė J. Karosas.

Kaip pažymėjo Užsienio reikalų komiteto vadovas, „reikėtų ieškoti kitų kelių, kurie padėtų išklibinti antidemokratinę tvarką Baltarusijoje“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

VARŠUVA

Donald Tusk iš verslui palankios Pilietinės platformos kovoje dėl Lenkijos prezidento posto įgavo reikšmingą pranašumą prieš savo varžovą, konservatorių Lech Kaczynski, rodo antradienį paskelbtos apklausos rezultatai. Apklausos duomenimis liberalas D. Tusk per antrąjį rinkimų ratą, kuris turi įvykti spalio 23 dieną, surinktų 56 proc. balsų. Tuo tarpu už L. Kaczynski, atstovaujantį konservatyviai partijai „Įstatymas ir teisingumas“, siūlančiai, kad valstybė kištųsi į kai kuriuos ekonominius ir socialinius reikalus, balsuotų 44 proc. rinkėjų. Per pirmąjį prezidento rinkimų ratą, kuris įvyko šį sekmadienį, abu šie kandidatai didele balsų persvara aplenkė likusius 10 pretendentų.

BELFAST

Antradienį kariuomenei teko evakuoti Hariville pradinę mokyklą Šiaurės Airijoje, kurioje buvo rasta ir susprogdinta nedidelė bomba. Šiaurinėje Didžiąjai Britanijai priklausančioje provincijoje dalyje esanti mokykla yra Demokratinės jungtinių partijos (DUP) vadovo Ian Paisley rinkiminės apygardos širdyje. Rugšėjo 12 dieną mokykla taip pat buvo evakuota, o jos mokiniai išvesti į netoliese esantį parkelį, kai prie jos buvo rasti trys sprogstamieji užtaisai.

Pakistane žemės drebėjimo aukų skaičius pasiekė 22,000

Islamabad, spalio 11 d. (AFP/BNS) — Pakistano vidaus reikalų ministras Aftab Sherpao paskelbė, kad oficialus žemės drebėjimo aukų skaičius šalyje išaugo iki 22,000.

Iki pirmadienio vyriausybė skelbė, kad drebėjimas nusinešė 20,000 žmonių gyvybių, dar 43,000 žmonių buvo sužeisti.

Šiaurės Pakistane ir Indijai priklausančiame Kašmyre, kuriuos sukrėtė žemės drebėjimas, antradienį blėso viltys tarp tūkstančių žmonių, palaidotų po namų, įstaigų ir mokyklų griuvėsiais, rasti gyvųjų.

Gresiant humanitarinei krizei, Pakistano prezidento Pervez Musharraf vyriausybė ieškojo tarptautinės pagalbos nukentėjusiems nuo katastrofos.

JAV pažadėjo pradinę 50 mln. dolerių paramą. Į Pakistaną jos jau pasiuntė kelis transportinius lėktuvus su būtiniausiais daiktais, sunkiaja įranga ir humanitarine koordinavimo komanda.

Panašią pagalbą pasiūlė ir Europos valstybės, Japonija bei Persijos įlankos šalys.

Gydytojų labdaros organizacija „Medecins sans Frontieres“ perspėjo, kad žemės drebėjimo nusiaubtai Pakistano Kašmyro sostinei Muzarafad gresia per vandenį užsikrečiamų ligų epidemija.

Paryžiuje registruotos MSF padalinio Islamabad vadovė Isabelle Simpson sakė, kad dėl žemės drebėjimo galėjo užsiteršti vandens šaltiniai, „todėl mes būgstaujame, jog gali kilti vandeniu plintančių ligų protrūkis“.

„Kadangi nedaugelis teturi pas-

TBILISI

Gruzijos ir Rusijos santykiai, kurie po 2005 metų pavasario, susitarus dėl Rusijos karinių bazių likvidavimo, buvo pradėję šilti, pastaruoju metu tapo „nebesuprantami“, todėl Tbilisi norėtų, jog pasaulis padėtų normalizuoti padėtį, sakė Gruzijos užsienio reikalų ministrė Salome Zurbaišvili. Oficialųjį Tbilisį suerzino Rusijos taikdaryų veiksmai Gruzijos ir Pietų Osetijos konflikto zonoje — šios Gruzijai priklausiusios autonominės srities sostinėje rugsėjo 20-ąją švenčiamos Nepriklausomybės dienos proga surengtame parade jie leido demonstruoti sunkiąją karinę techniką. Gruzijai taip pat nepatinka, jog į Pietų Osetijos valdžios postus, ypač jėgos žinybų, skiriami rusai. Gruzija tai vertina kaip faktinę šios teritorijos aneksiją.

JAV

NEW ORLEANS

JAV prezidentas George W. Bush garsiajame New Orleans Prancūzų kvartale buvo susitikęs su vietos vadovais aptarti miesto ir kitų uragano „Katrina“ nusiaubtų rajonų atstatymo. Per aštuntąjį vizitą šiame regione nuo rugpjūčio 29 dienos, kai uraganas užgriuvo pietinę JAV pakrantę, G. W. Bush vakarieniavo su miesto komisijos, kurią įsteigė meras Ray Nagin, kad pagreintintų miesto atstatymą, nariais. Baltųjų rūmų atsto-

vas spaudai Trent Duffy teigė, kad tai buvo „atviras pasidalijimas problemomis, susijusiomis su apgyvendinimu, draudimu ir sugriautų pylimų sistemos remontu“. „Amerikos žmonės tiesia jums savo rankas. Norime, kad žinotumėte, jog tai rūpi daugeliui žmonių“, — pareigūnams sakė G. W. Bush.

RUSIJA

MASKVA

Šiaurės Europos dujotiekio projektas neturėtų dominti Pabaltijo valstybių, kadangi jis niekaip nesikerta su šių šalių interesais, pareiškė Rusijos parlamento aukštųjų rūmų Tarptautinių reikalų komiteto vadovas Michail Margelov. „Tai ne Baltijos valstybių problema. Tai Rusijos ir Vokietijos reikalas“, — pabrėžė M. Margelov. Anot jo, Europos Sąjunga šiam projektui pritaria. „Ponams iš Baltijos valstybių norėčiau priminti, jog tiesė yra trumpiausias kelias iš taško 'A' iki taško 'B', — dėstė M. Margelov, pridūręs, jog maždaug toks ir bus šio dujotiekio planas. Rugsėjo 8 dieną paskelbta žinia, kad Rusijos dujų monopolininkas ir Vokietijos bendrovės „E.ON Ruhrgas“ bei „Basf“ susitarė Baltijos jūros dugnu tiesti 1,200 kilometrų ilgio dujotiekį, supykė Lenkiją ir Baltijos valstybes, likusias jų teritoriją aplenkusio pelningo sando-rio nuošalyje.

Naujosios Vokietijos vadovės laukia sunkūs išbandymai

Berlynas, spalio 11 d. („Reuters“/BNS) — Būsimoji Vokietijos kanclerė Angela Merkel ėmėsi užduoties suformuoti tokią koalicinę vyriausybę, kuri galėtų įveikti tarpusavio nesutarimus ir įkvėpti naują gyvybę sustingusiai šalies ekonomikai. A. Merkel bus pirmoji moteris, eisianti Vokietijos kanclerio pareigas. Ji vadovaus savo krikščionių demokratų ir socialdemokratų koalicijai, kuri sudaroma pagal šių dviejų didžiausių partijų susitarimą.

Tačiau vos spėjus pasirodyti straipsniams apie jos iškilimą, konkurentai pradėjo abejoti konservatorių vadovės sugebėjimu suformuoti koaliciją ir išlaikyti būsimos administracijos kontrolę.

Pergalė prieš Gerhard Schroeder, kuris po septynerių metų pasitraukia iš kanclerio posto, jai atsiėjo brangiai — ministrų kabinete bus daug jo socialdemokratų, kurie dažnai smarkiai nesutaria su jos partija.

Laikraštis „Financial Times Deutschland“ rašo, kad A. Merkel dirbs „blogiausiomis, kokios tik įmanomos, sąlygomis“.

Dienraštis „Tagesspiegel“ pažymi, kad konservatorių vadovei „bus sunku valdyti“, nors redaktorius skiltyje giriamas nuostabus buvusioje komunistinėje Rytų Vokietijoje augusios moters iškilimas. „Tai lūžis, ištis istorinis momentas“, — priduriama straipsnyje.

Populiariajam bulvariniam leidiniui „Bild“ A. Merkel yra tiesiog „Mis Vokietija“, tačiau skeptikai reiškia abejones jos politiniais sugebėjimais.

Socialdemokratų kairiojo sparno atstovas Michael Mueller sakė, kad ji bus „silpna kanclerė“ ir kad „su ja bus labai sunku“, nes, jo nuomone, ji nepajėgi dirbti šio darbo.

Daugelis analitikų yra linkę atsargiai vertinti jos perspektyvas ir sako, kad pirmadienį pasiektas partijų susitarimas tik pašalina pagrindinę kliūtį formalios deryboms dėl koalicinės vyriausybės suformavimo, kurios gali užtrukti iki lapkričio vidurio.

Gerau jau bent tiek, kad A. Merkel turbūt nereikės dirbti su G. Schroeder, nes nemanoma, kad jam bus skirtas postas vyriausybėje. Jo ateitis vis dar neaiški, ir pasirodė pranešimų, kad buvęs kancleris gali pasukti į verslo sritį.

„Bild“ net spėja, kad jis gali dirbti Rusijos energetikos milžinui „Gazprom“ ir kad jis šį klausimą, praėjusį savaitgalį lankydamasis Sankt Peterburge, neva aptaręs su Rusijos prezidentu Vladimir Putin.

Bavarijos — turtingiausios Vokietijos žemės — premjeras, krikščionis demokratas Edmund Stoiber patvirtino, kad perims vadovavimą Ekonomikos ministerijai.

Dabartinis gynybos ministras, socialdemokratas Peter Struck, kai kuriais pranešimais, užsienio reikalų ministro poste pakeis žaliųjų atstovą Joschka Fischer.

Buvusio konservatorių kanclerio Helmut Kohl ištikimas bendražygis Wolfgang Schauble gali grįžti į Vidaus reikalų ministeriją.

togė, žmonės laikosi susispaudę išlikusiuose namuose, stovyklose, kyla didelė grėsmė sveikatai“, — sakė ji.

Pagalba po truputį jau pasiekia Muzarafad, nes pirmadienį vakare buvo atidaryti keliai, siejantys miestą su pasauliu, kuriame žuvusių yra mažiausiai 11,000 ir sugriauta maždaug 75 proc. visų pastatų. Šiuo metu mieste tebeviešpatauja chaosas.

Tuo tarpu JT generalinis sekretorius Kofi Annan džiaugėsi greitai tarptautinės bendruomenės atsaku į žemės drebėjimą Pietų Azijoje.

K. Annan „pradžiugino tai, kad tarptautinė bendruomenė taip greitai ir taip aktyviai reagavo į pražūtingą žemės drebėjimą, per kurį nukentėjo Pakistano, Afganistano ir Indijos žmonės“, sakoma jo atstovės spaudai Marie Okabe pareiškimė.

Jungtinės Tautos, kaip jau įprasta tokių katastrofų atvejais, kontroliuoja tarptautinės pagalbos srautą per drebėjimą nukentėjusioms kalnuotoms šiaurės rytų Pakistano, Afganistano ir šiaurinėms Indijos provincijoms.

ATLANTIC

Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

 Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	 Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
 Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	 Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
 Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

MŪSŲ VIRTUVĖ

Paruošia **Julija K.**

MOLIŪGŲ METAS!

Kur bepažvelgsi — sukrauti kalnai oranžinių moliūgų. Vieni didžiuliai, išsipūtę, kiti visai maži, miniatiūriniai moliūgučiai. Yra ir kitokių spalvų — balzganų, dryžų. Bet moliūgas yra moliūgas: visi jie tinka ne tik Halloween šventei, bet ir Padėkos dienai, ir bet kuriai kitai progai. Tai tradicinė rudens daržovė, kurią jau augino Amerikos indėnai (su ja supažindino ir pirmuosius imigrantus iš Europos).

Iš moliūgų verdamos sriubos, kepama duona, pyragai, pyragaičiai, gaminami daržovių (valgomos net moliūgų sėklos — paskrudintos ir pasūdytos arba sudžiovintos) bei saldūs patiekalai. Suprantama, Lietuvoje moliūgai nebuvo labai populiarūs, o ir čia, Amerikoje, jie greičiau panaudojami rudens švenčių papuošimui kaip maistui. Visgi vėta pamėginti ir šiam tikslui, nes moliūgai neturi daug kalorijų, pilni visokių gerų vitaminų ir mineralinių medžiagų, reikalingų mūsų organizmui. Be to, jie nebrangūs, ypač šiuo metu. Jeigu kas nenori išsivirti savo moliūgų košės, gali nusipirkti konservuotas (canned pumpkin), bet pačių virta skanesnė ir į ją galima pridėti visokių prieskonių.

Virta moliūgų košė

Parsinešę iš parduotuvės, moliūgą visų pirma nulupkite (žievė palyginti stora ir kieta, tad reikia aštraus peilio bei atsargumo). Tuomet perpjaukite per pusę (nesvarbu — skersai ar išilgai), šaukštu išskobkite visas sėklas ir „siūlus“, kuriais jos sujungtos su moliūgo „mėsa“. Jei norite, galima sėklas nuplauti šaltu vandeniu (kelis kartus, kad nebūtų slidžios), vienu sluoksneliu išdėlioti ant popierinių rankšluostėlių ir palikti šiltoje vietoje, kad sudžiūtų, tuomet tinka valgyti (žinoma, reikės išlukštentų).

Nuluptą moliūgą supjaustykite nedideliais gabaliukais, sudėkite į nemažą puodą, užpilkite 2–3 puod. vandens. Paimkite maždaug 12"x12" colių dydžio dvigubai sulenktą marlės gabalą (cheese cloth), ant jo padėkite 3–4 lazdeles cinamono, 1 citrinos žievelę, 10 gvazdikėlių (cloves) ir 10 kvapiųjų pipirų (nemaltų), 1/2 muskato riešuto, suriškite prieskonius į ryšulėlį ir įmeskite kartu su moliūgu į puodą. Užvirkite, uždenkite, sumažinkite liepsną ir pavirkite apie 1 val., kol moliūgas bus visai minkštas.

Nupilkite vandenį, išimkite marlę su prieskoniais, o moliūgą sugrūskite. Šaldytuve košė gali pastovėti apie 1 savaitę, o šaldiklyje — kone metus. Prieš dedant į šaldiklį, supilstykite į uždaromus plastmasinius maišelius po 1 ar 2 puod. košės, tuomet ją bus galima atšaldyti ir panaudoti įvairiems patiekalams.

Namie virta moliūgų košė yra šviesios spalvos (geltonos), kvėpia prieskoniais, tad į pyragą prieskonių dėti nereikia, nebent kiek citrinos ar apelsinų prieskonio, be to, žinome, kad ji be jokių cheminių ar kitokių

nepageidaujamų priemaišų.

Moliūgų pyragas

2 puod. miltų
1 ir 2/3 puod. cukraus
2 kiaušiniai
1 puod. moliūgų košės
1 šaukštelis kepimo miltelių
1 šaukštelis citrinos prieskonio (lemon extract)
1/2 šaukštelio kepimo sodos
2/3 puod. aliejaus

1 puod. tarkuoto kokoso riešuto (shredded coconut)
1 puod. kapotų riešutų (geriausiai tinka walnuts arba pecans)

Dubenyje sumaišyti ir elektriniu plakikliu išplakti visus produktus, išskyrus riešutus ir kokosą — pastaruosius įmaišyti šaukštu. Tešlą sukrėsti į 10–12 colių skersmens riebaluotą ir vaškuotą popierių išklotą keptuvą. Kepti iki 350° F įkaitintoje orkaitėje 1 ir 1/2 val. Atvėsinti 10 min., tuomet išversti ant grotelių ir visiškai atšaldyti.

Pyragėliai

2 puod. miltų
2 šaukšteliai kepimo miltelių
1 puod. cukraus
2 šaukšteliai cinamono*
1 šaukštelis kepimo sodos
1/4 šaukštelio druskos
1/4 šaukštelio maltų gvazdikėlių (cloves)
1/4 šaukštelio tarkuoto muskato riešuto (nutmeg)
4 kiaušiniai
1 ir 1/2 puod. paruoštos moliūgų košės

2/3 puod. aliejaus
*Jeigu moliūgų košė namie virta, papildomų prieskonių (gvazdikėlių, cinamono, imbiero) nereikia.

Dubenyje sumaišyti visus sausus produktus, įmaišyti truputį suplaktus kiaušinius (galima vartoti be trynių kiaušinių produktą), moliūgų košę, aliejų. Gerai išplakti. Tešlą sukrėsti į 15"x10"x1" dydžio neišteptą riebalais keptuvą ir kepti iki 350° F įkaitintoje orkaitėje 25–30 min. Išėmus iš orkaitės, atvėsinti keptuve 2 val. ir po to aptepti minkšto sūrio aptepimu.

Aptepimas

1 dėžutė (3 uncijos) minkšto sūrio (cream cheese)
1 šaukštelis vanilės
1/4 puod. sviesto
1 šaukštelis citrinų sulčių
2 puod. malto cukraus
Išplakti sūrį, sviestą, vanilę ir citrinų sultis, kol masė bus puri. Įmaišyti cukrų, išplakti ir užtepti ant pyrago, po to pyragą supjaustyti ketvirtainiukais (jeigu aptepimas būtų per tirštas, įpilti šaukštelį pieno ar vandens).

Moliūgų sriuba

6 riekutės rūkytų lašinių (bacon), iškeptos, kol bus traškios; sukapotos smulkiais gabaliukais (pasilikti riebalus, kurie atsiranda, kepant lašinius)
1 puod. smulkiai sukapotų svo-

gūnų

2 ir 1/2 puod. moliūgų košės (čia geriausiai tinka be jokių prieskonių)
4 puod. sumažinto riebumo vištienos sultinio
1/2 puod. Marsala arba kitokio vyno

1 šaukštelis aštrių pipirų padažo (hot pepper sauce)

1 šaukštelis džiovintų čiobrelių (thyme)

2 puod. grietinės arba kondensuoto pieno iš skardinukės

Keptuvėje įkaitinti rūkytų lašinių riebalus, sudėti svogūnus ir pakepinti, kol jie pasidarys permato mi, bet neparuduos. Į elektrinį „food processor“ sukrėsti moliūgų košę ir svogūnus, suplakti, kol bus lygi ir švelni. Košę su svogūnais supilti į puodą, įpilti sultinį, vyną, pipirų padažą, suberti čiobrelius. Užvirti ir ant lengvos liepsnos pavirti 15 min. Nuimti nuo liepsnos, supilti grietinė, gerai išmaišyti, suberti trupintus lašinius ir vėl pakaitinti, bet neužvirti. Patiekiant papuošti šviežių petražolių lapeliais.

Moliūgų kompotas

2 puod. (arba daugiau) nevirto, nedidelių kubeliais supjaustyto moliūgo

1 citrinos žievelė (tik geltonoji dalis)

1 apelsino žievelė (tik oranžinė dalis)

2 lazdelės cinamono

4–6 puod. šalto vandens

1 puod. cukraus

1/2 puod. citrinų sulčių

1/2 puod. šviežių razinų arba

šviežių spanguolių

Visus produktus sudėti į puodą, užvirti ir pavirti apie 30 min., kol moliūgas bus minkštas, bet dar nesukritęs. Jeigu reikia daugiau rūgštumo ar saldumo, galima tai padaryti, įpilant papildomo cukraus arba citrinos sulčių.

Išimti prieskonius ir kompotą atšaldyti. Patiekti šaltą.

Rudeniški pyragaičiai

1/2 puod. sviesto arba 1/3 puod. aliejaus

1 puod. cukraus

1 didelis kiaušinis

1 ir 1/2 puod. moliūgų košės

1 šaukštelis vanilės

1/4 šaukštelio druskos

1 šaukštelis kepimo miltelių

1 šaukštelis kepimo sodos

2 puod. miltų

1 šaukštelis krakmolo

1 maišelis (12 uncijų) „butter-scotch chips“ arba, jeigu norima, „chocolate chips“

1 puod. kapotų riešutų

1/4 puod. razinų

Įkaitinti orkaitę iki 375° F. Aliejumi patepti arba išpurkšti pyragaičiams kepti skardą.

Sumaišyti visus sausus produktus. Išplakti cukrų, sviestą (arba aliejų), kiaušinį, moliūgų košę ir vanilę, sudėti sausus produktus. Visą sumaišyti (neplakti, tik sumaišyti šaukštu), įmaišyti riešutus, saldainiukus („chips“) ir razinas.

Tešlą kabinti šaukštu ir išdėlioti ant skardos (truputį paspausti, kad būtų plonesnė). Kepti apie 12–14 min., kol pyragaičiai gražiai pageltonuos.

SIŪLO DARBĄ

TILE FLOORING INSTALLER

Successful flooring company in western suburbs is looking for highly experienced installers, with a minimum of 10 yrs in ceramic, porcelain and stone. Work with very best. Great pay plus full benefits. Must be Bilingual. Equal opportunity employer.

Please call Ken at
630-327-8309.

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

IVAIRŪS

**PRIMAME GYVENTI
pagyvenusio amžiaus žmones
ar tuos, kuriems reikia globos,**
gera priežiūra, skanus maistas,
medicininis patarnavimas.
Yra atskiri kambariai ar butas.
Tel. 773-934-3092

* **Mokau** groti pianinu vaikus ir suaugusius savo arba mokinio namuose. Tel. 773-863-8473.

TILE FLOORING APPRENTICE/HELPER

Successful flooring company in western suburbs is looking for a hard worker to assist experienced Lithuanian speaking installers. Great career opportunity for those who desire to become Tile installers in the future. Good pay plus full benefits. Previous experience preferred but not necessary. Must be Bilingual. Equal opportunity employer.

Please call Ken at
630-327-8309.

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

**RIMAS
STANKUS**

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami

1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.
1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
1 mėnuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

IVAIRŪS

* **Moteris**, turinti patirties prižiūrėti pagyvenusius žmones ar vaikus, ieško darbo dvi ar tris darbo dienas per savaitę arba vakarais. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-699-8182.

* **Moteris** gali prižiūrėti pagyvenusius žmones, mėgsta gaminti įvairius valgius, nori gyventi kartu. Turi rekomendacijas, patirties, anglų kalba buitine. Tel. 847-623-1631 arba 773-726-8209.

Skulptoriaus Vinco Grybo, bolševikų nužudyto 1941 m., paminklas Raseiniuose.
Onos Rušenienės nuotr.

APIE POLITIKĄ, LĖKTUVĄ IR GĖLES

**IONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

Rugsėjo 15 d. netoli Šakių patyrė avariją ir nukrito, geriausiu pasaulyje vadinamas (dėl to nesiginčykime), majoro V. Trojanov pilotuojamas Rusijos naikintuvas „Su-27“. Nukrito ir sudužo. Būta čia ko kalbėti, jeigu nebūtų kilęs tam tikras nepatogumas – Rusijoje nemažas triukšmas ir didelis skandalas, o Lietuvoje – net nepatogu: nei šis, nei tas. Nei triukšmo, nei skandalo.

Sakysite, kas čia tokio, juk net višta, nuo tvoros skrisdama, nukrinta, ir niekas iš to nedaro skandalo, ir nekelti triukšmo! Tačiau nesukbėkim su savo išvadomis, čia galima gerai pasukti galvą ir pasirodyti esant labai protingiems bei išminčiams. Todėl ir pasipylė begalė nuomonių bei išvadų, viena už kitą protingesnių.

Visų pirma, Rusijoje triukšmo daugiausia. Pasiklausius nuomonių iš Rusijos, darosi dziugu, kad iš Rusijos glėbio esame ištrūkę pakankamai toli į ateitį (Dieve, duok!) ir baisu, kaip Rusijos politikai ant mūsų pyksta ir taškosi seilėmis. Lyg pasiutligę apsirgę.

Keletas pamastymų apie patį skridimą

Nukritęs lėktuvas skrido 7 lėktuvų eskadrilėje, bet sugebėjo paklysti ir pasimesti niekieno nepastebėtas. Ir vėl pasakysime, kad nėra ko labai stebėtis. Kam nepasitaiko? Pasitaiko juk ir pasiklysti, išėjus miškan grybauti. O kaip sugrįžti, jeigu apsiniaukę, debesis tiršti, saulės nesimato, draugų nematyti ir negirdėti? Tai ar taip jau sunku suprasti rusų lakūną? Išvyko grybauti ir pasiklydo. Pretenzijos nepriimamos.

Eskadrilės sudėtyje skrido elektroninės žvalgybos lėktuvas „A-50“. Tai leidžia daryti išvadą, jog visas skrydis buvo žvalgybinio pobūdžio, ir lėktuvui „Su-27“ skirtas individualus vaidmuo – kaip ir kiekvienam iš likusiųjų. Be to, išaiškėjo, jog nese-

nai įvykusiuose Baltarusijos ir Rusijos karo aviacijos menevruose to paties majoro Trojanov pilotuojamas lėktuvas vykdė „Sienos pažeidėjo“ vaidmenį. Taigi, pilotas buvo šviežiai iškeptas Rusijos oro šnipas.

Rusijos Dūmos deputatas, atsargos pulkininkas Viktoras Alksnis radijos stoties „Svaboda“ („Laisvė“) rugsėjo 22 d. laidoje pareiškė, jog Rusijos karo aviacijos apverktina būklė jam yra labai gerai žinoma, – dviejų savaitių laikotarpyje nukrito ir sudužo net trys šio tipo lėktuvai, įskaitant ir sudužusį Lietuvoje. Anot V. Alksnio, taip yra todėl, kad karo aviacija negauna atsarginių dalių. Tam, kad galėtų skraidyti vienas „Su-27“ lėktuvas, žemėje turi būti laikomi net 5 šio modelio lėktuvai, nuo kurių nuolat kas nors nuskama, – kaip atsarginių dalių sandėliai. Kiek tiksli tokia padėties analizė, tenka atsakomybė pačiam V. Alksniui, tačiau, jo žodžius primant už tikrą pinigą, galima daryti preliminarinę prielaidą, kad Lietuvoje „Su-27“ lėktuvas nukrito neplanuotai. Nesiseka rusams su lėktuvais ir gana!

Taigi. Dar liko paminėti keletą žodžių apie kilusį žodžių mūšį tarp Rusijos ir Lietuvos politikų bei diplomatų. Rusija jau seniai įrodė, jog jai nepriimtina situacija, kai aplink ją tylu, ramu ir saugu. Rusijai reikia, kad jos kaimynai jos nekęstų, jos atžvilgiu „elgtųsi priešiška“, kad nuolat „pažeistų“ kitų šalių „rusakalbių“ piliečių teises, kad kitų valstybių diplomatai nuolat būtų priversti teisintis dėl primetamų ir paprastai melagingų Rusijos kaltinimų. Lyg Rusijai tarptautinė pripažintą teisę rūpintis kitų valstybių piliečiais (tiksliau sakant, kelti triukšmą) dėl to, kad jie moka (o gal net ir kalba) rusiškai. Nuo Stalin laikų Rusijos diplomatų mokyklose, matyt, nieko naujo taip ir nemoko.

Minėtoje radijo laidoje V. Alksnis apie lietuvius, latvius ir estus išsakė viską, ką yra apie juos išmąstęs per visą ne tik posovietinį, bet ir sovietinį istorijos periodą. Anot jo, Rusija Lietuvai padovanojo

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbuotojėse bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

**ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

**EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS**
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Vilniaus ir Klaipėdos kraštus būtent dėl Molotov–Ribbentrop pakto. Todėl dabar esą dar ne vėlu Rusijai dekonsuoti ir patį pakatą, ir jo slaptuosius protokolus, ir jų pagrindą (!) kildinamą 1939 metų spalio 10 d. Rusijos – Lietuvos sutartį dėl Vilniaus krašto sugrąžinimo, o Vilniaus kraštą iš Lietuvos atimti ir prijungti prie Rusijos. Na, o Klaipėdos kraštą iš Lietuvos reikia atimti todėl, kad jis iki 1921 metų priklausė Vokietijai. Ką darys toliau, Alksnis nesako, bet ir taip aišku – prijungs prie Kaliningrado srities (kuri, kaip prisimena V. Alksnis, juk taip pat priklausė Vokietijai). Taip sakant, atimti reikia paveldėjimo teise.

Toliau V. Alksnio fantazija nesiekia. Vadovaujantis ta pačia logika, derėtų prisiminti, jog Stalin, pagal tą patį susitarimą su Hitleriu, iš Lenkijos ir Rumunijos atplėšė ir prisijungė didelę dalį dabartinės Suomijos, Ukrainos, Baltarusijos ir visą Moldaviją. O po karo iš Vokietijos buvo atplėšta Silezija ir padovanota Lenkijai, kad neprotestuotų dėl rytinių žemių. V. Alksniui tarptautinė sutartis dėl sienų Europoje, matyt, yra menkavertis popiergalis. Kai ateis į valdžią (ir taps Rusijos prezidentu), V. Alksnis, matyt, taip ir padarys, t. y. atrėš užgrobtas Suomijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vokietijos žemes ir sugrąžins jas teisėtiems jų savininkams. Juolab, kad dabartiniame Rusijos politiniame elite V. Alksnio pažiūros yra mados apogėjuje. Ką ir beslėpti, televizijos herojai taip pat populiarnesni tie, kurie yra ryžtingesni (politikai) ir žiauresni (nusikaltėliai). Tačiau kaip V. Alksnis naujai perdalins Europą toli gražu neaišku. Gal Stalin metodais, o gal Hitler? Ką žin ar tik ne nauji spąstai Vokietijai slypi tame Baltijos dujotiekio projekte? Dar nelabai aišku, kas iš to apskritai išeis!

Toje pačioje laidoje V. Alksnis nepagailėjo karčių žodžių Rusijos rinkėjams už tai, kad jie balsavo ne už „Rodiną“, kuriai jis priklauso, o už Putin „Vieningąją Rusiją“. „Kokios valdžios esate verti, tokią ir tu-

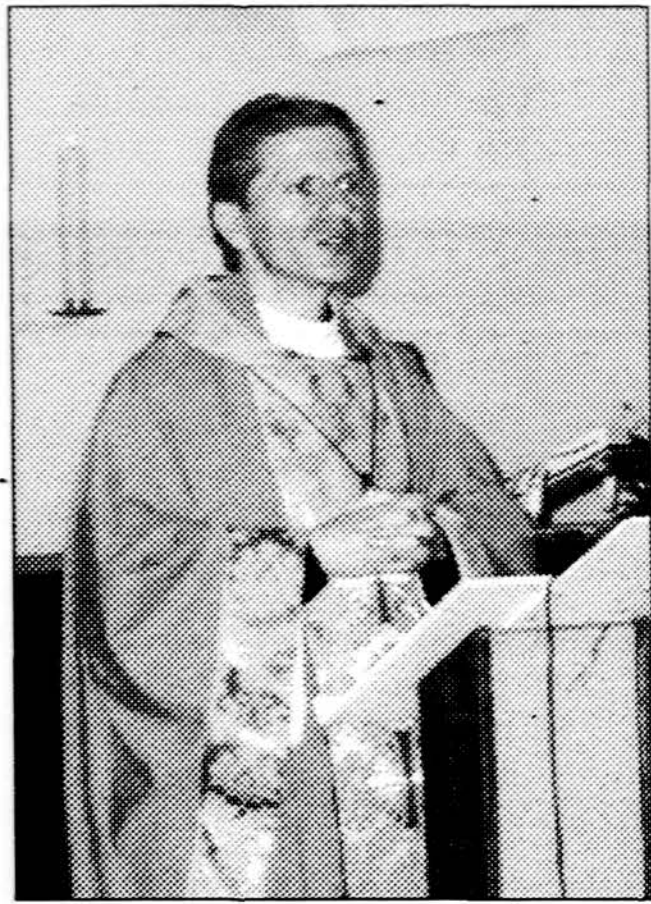
rite!“ ironizavo Dūmos deputatas. Labai puiki proga pademonstruoti savo rinkėjams, jog esi didesnis vanagas ir už patį Putin, didesnis kraugerys ir už čekistą. Tokie dabar madoje. Rusijos politikams „Su-27“ sudužimas vartojimui vidaus politikos rinkoje yra labai gera proga. Tiesiog likimo dovana.

Maloniai nuteikia mūsų politikų ir diplomatų reakcija į oficialiosios Maskvos išsišokimus (pavadinti kaip nors diplomatiškiau liežuvis neapsiverčia, ranka nekyla). Krašto apsaugos ministras G. Kirilas, padovanojęs atvykusiai į pasimatymą karo lakūno žmonai gelių ir pareiškęs, jog, pagal jo turimą tai dienai informaciją, esą negalima teigti, kad Rusijos lėktuvo skridimas buvo žvalgybinio pobūdžio, o sudužimas – užplanuotas, pademonstravo ne tik džentelmenišką galantiškumą, bet ir diplomatišką apskurumą. Tikėsimės, jog Lietuvos piliečiai neprieštaras (aš tik sveikinsiu!), jeigu, paaiškėjus, kad lakūnas vykdė oro špionažo misiją, teismas jį pasodins pagal atitinkamą LR Baudžiamojo kodekso straipsnį, o valstybinį kaltinimą palaikęs prokuroras ne tik jam įteiks puokštę gelių, bet ir išgers su juo „bruderšaftą.“ Jeigu punktualumas yra karalių mandagumas, tai kodėl galantiškumo negalėtume įrašyti į Baudžiamąjį kodeksą kaip teismo neklaidingumo dogmą?!

Žinoma, būtų galima protestuoti ir piktintis, kad mūsų politikai keliaklupsčiauja ir šunuodegiauja prieš Rusijos lokį, bet man regis, jog karališko mandagumo demonstracija prieš muzikišką elgesį Lietuvos įvaizdžio nesugadins. Rusija savo mentalitetą, įvaizdį ir diplomatinį protokolą (kaip ji jį supranta ir traktuoja) jau yra suformavusi nuo Petro I ir Stalin laikų, o mums juos dar reikia įtvirtinti ir nuolat palaikyti ne tik pasaulio opinijoje, bet ir savo pačių akyse – kol išsidrąsinsime ir pasijusime tokie pat garbingi ir orūs kaip ir visi.

Vyskupo vizitas tėvų jėzuitų koplyčioje

Neilinis šeštadienis buvo tėvams jėzuitams ir Jaunimo centrui Čikagoje. Spalio 8 d. čia svečiavosi ir šv. Mišias drauge su tėvu A. Gražuliu, kunigais A. Palioku, R. Gurkšniu ir J. Kelpšu koncelebravo Čikagos vyskupas Gustavo Garcia Siller. Eucharistijos šventime dalyvavo LR generalinis konsulas Čikagoje A. Daunoravičius, Jaunimo

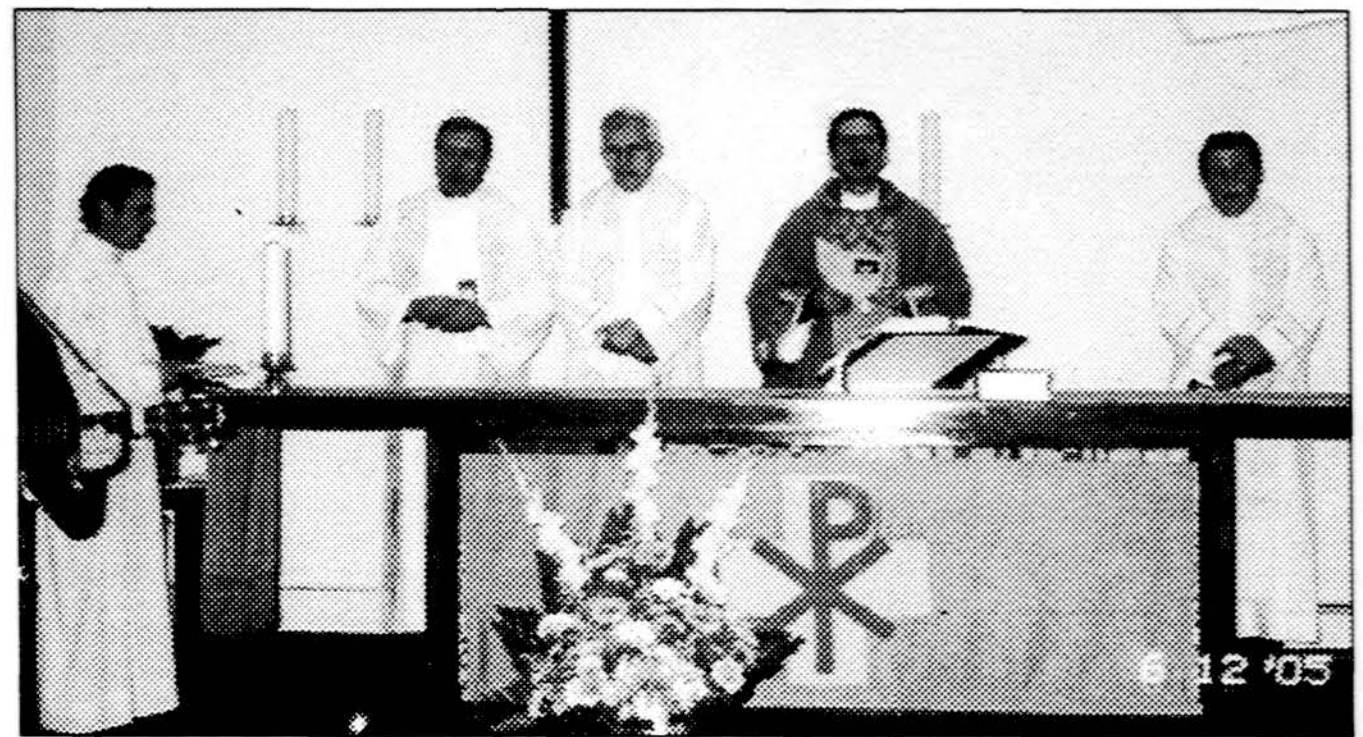

Čikagos vyskupas
Gustavo Garcia Siller.

centro vadovai, tėvų jėzuitų koplyčios bendruomenė, Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai, jų tėveliai, Jaunimo centre veikiančių organizacijų vadovai. Gražiai giesmes giedojo seselė Pranciška, pritardama sau gitara. Kaip teigė jėzuitų koplyčios kunigas Antanas Gražulis, SJ, per visą koplyčios gyvavimo istoriją tai tik ketvirtas tokio aukšto svečio apsilankymas šioje koplyčioje.

Aukštas svečias ne tik aukojo Mišias (mokiniais didelį išpuolį padarė, kad vyskupas Mišias aukojo lietuviškai), bet ir domėjosi visa Jaunimo centro veikla. Kaip jis pats teigė tik neseniai sužinojęs, kad jo vyskupijoje yra jėzuitų koplyčia ir labai tuo susidomėjęs. O išgirdęs, kad šalia koplyčios yra išsikūrusi Jaunimo centras, kuriame vyksta įvairiaspalvis gyvenimas, panorą pats tuo įsitikinti.

Praėjusiais metais vyskupas lankėsi Lietuvoje ir grįžo iš jos kupinas gražiausių prisiminimų. O tai dar labiau skatino jį savo akimis pamatyti, ką šiame pastate veikia lietuviai. Vyskupas kalbėjosi su Jaunimo centro vadovais, apžiūrėjo lituanistinės mokyklos klases, apsilankė Čiurlionio galerijoje veikiančią

Iš kairės N. Šmerauskas, kun. A. Gražulis, kun. A. Paliokas, vyskupas Gustavo Garcia Siller, kun. J. Kelpšas.
Laimos Apanavičienės nuotraukos

L. Kryževičienės parodą, bendravo su Pedagoginio lituanistikos instituto, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojais, skautais, Moterų klubo naremis. Susidomėjo gen. konsulo pasakojimu apie būsimą dainų šventę Čikagoje, stebėjosi, kaip lietuviai sugebėjo suburti ir tiek metų išlaikyti Lietuvių operą.

Vyskupas bendravo labai šiltai, betarpiškai. Kaip jis pats sakė, visi emigrantai, iš kokios jė šalies bebūtų, dėkingi juos priglaudusiai Amerikai. Jo nuomone visų tautų

atstovai turėtų gražiai tarpusavyje bendrauti, o tuo pačiu saugoti savo tautos ypatumus, tęsti savas tradicijas iš kartos į kartą.

Norisi padėkoti ne tik tėvui A. Gražuliui, SJ, bet ir jam talkinusiems: pastoracinės grupės vadovei Jurgitai Švedienei, seselėms Laimutei ir Pranciškai, Nerijui Šmerauskui ir visiems kitiems, kurie prisidėjo prie šio Eucharistijos šventimo.

Laima Apanavičienė

PABENDRAVIMO PIETŪS

Dar taip neseniai pavasaris kvietė į gamtą, džiaugėmės vasaros pramogomis gamtoje. Dabar gi, medžiams pradėjus lapus dažyti geltonai ir raudonai, visi veikimai ir pramogos persikelia vidun, nes kalendorius skelbia rudenį. Na, o kultūriniai renginiai, koncertai ir kiti parengimai rikiuojasi vienas po kito, o kartais ir keli tą patią dieną, kad nespėji visur apsilankyti.

Kaip žinome, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijai, esančiai Lemont priklausos žmonės gyvenantys artimoje apylinkėje ar toliau, amerikiečių parapijų ribose. Tačiau, lietuviškai aukojamos šv. Mišios, sava aplinka pritraukia žmones, nepaisant kur jie gyventų, nes čia sutinka savo pažįstamus draugus.

Misiją lankančių skaičius didėja, tai ir darbo bei išlaidų daugėja. Kad palengvintų misijos kapeliono, kun. Algirdo Palioko, SJ, darbą, jam talkon ateina sudaryta Misijos taryba, susidedanti iš 5 narių: pirmininko Aliaus Skirpstūno, sekretorės Ritos Venclovičienės, renginių vadovės Astos Reitnerienės, Kazimiero Jakšto ir Vlado Ruzgos.

Kiekvienais metais Pal. J. Matulaičio misija ruošia du renginius: pavasarį „Motinos dienos pietus“ ir rudenį „Pabendravimo pietus“, kad padėtų sumažinti misijos išlaidas. Kaip žinoma, misija nuomoja koplyčios patalpas, o visas kitas išlaidas reikia patiems padengti. Kaip ir visos parapijos, misija turi dalį pajamų atiduoti vyskupijai. Be to, turbūt prisimename, prieš kiek laiko buvo pakeisti suolai, kilimai, kėdės, sakykla. Tokie dideli darbai ištuštino misijos iždą, tai reikalinga kaip nors jį papildyti.

Šiam rudeniniam renginiui buvo

sudarytas specialus komitetas su pirmininke Asta Reitneriene, Zita Dapkienė, Vanda Gvildienė, Irena Kazlauskienė, Vida Maleiškiene ir Jolanta Mockaitienė.

Po šv. Mišių, kurias šį sekmadienį aukojo šiuo metu misijai padedantis kun. Rytis Gurkšnys, SJ, rinkomės į gražiai rudeniskai išpuoštą salę pietums.

Tarybos pirmininkas Alius Skirpstūnas pasveikino visus susirinkusius, padėkojo, kad savo dalyvavimu paremiate misiją. Jis pakvietė Ireną Kazlauskienę vadovauti tolimesnei eigai. Ji pasidžiaugė gausiai atsilankiusiais svečiais ir supažindino su sesele Pranciška, priklausančia pranciškiečių vienuolijai. Seselė Pranciška atvyko iš Lietuvos pagelbėti seslei Laimutei.

Nežinojome, kad seselė Pranciška mus pralinksmins savo dainomis. Ji prisipažino, kad muzikos mokyklos lankyti neturėjo pinigų, bet namuose, vakarais visa šeima dainuodavo mamai pritariant akordeonu.

Prieš pradėdama dainuoti seselė mums pasakė tik dainų pavadinimus: „Tai graži, graži“, „Lopšinė gimtinei“, „Ant Nemuno kranto“, „Stoviu aš parimus“ ir pabaigai „Žemė Lietuvos“. Dainoms ji pati pritarė gitara.

Tada Irena Kazlauskienė pakvietė misijos kapelioną kun. Algirdą Palioką sukalbėti maldą. Skanūs pietus paruošė Aldona Šoliūnienė su padėjėjomis. Po pietų buvo platina mi loterijos bilietai ir, žinoma, kai kuriems nusišypsojo laimė ir jie džiaugėsi laimikiais. Visi socialiai pavalgėme, išgirdome gražių dainų, pabendravome, o tuo pačiu parėmėme misijos darbus.

Karolina Kubilienė

Švietimo premija

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją“ mokytojui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokyklų mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių bei knygų leidime ir redagavime, ilgus metus dirbo arba tebedirba mokytojo-vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki š.m. gruodžio 31 d. adresu: Lithuanian Educational Council, 1501 Valecroft Ave., Westlake Village, CA 91361.

Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė Dalilė Polikaitienė.

Švietimo premija 2001 m. buvo įteikta Jonui Kavaliūnui, 2002 m. - Julijai Šarkai, 2003 m. - Stasei Petersonienei, 2004 - Elenai Ruzgienei. 2005 metų Švietimo premijos mecenatas yra Lietuvių fondas.

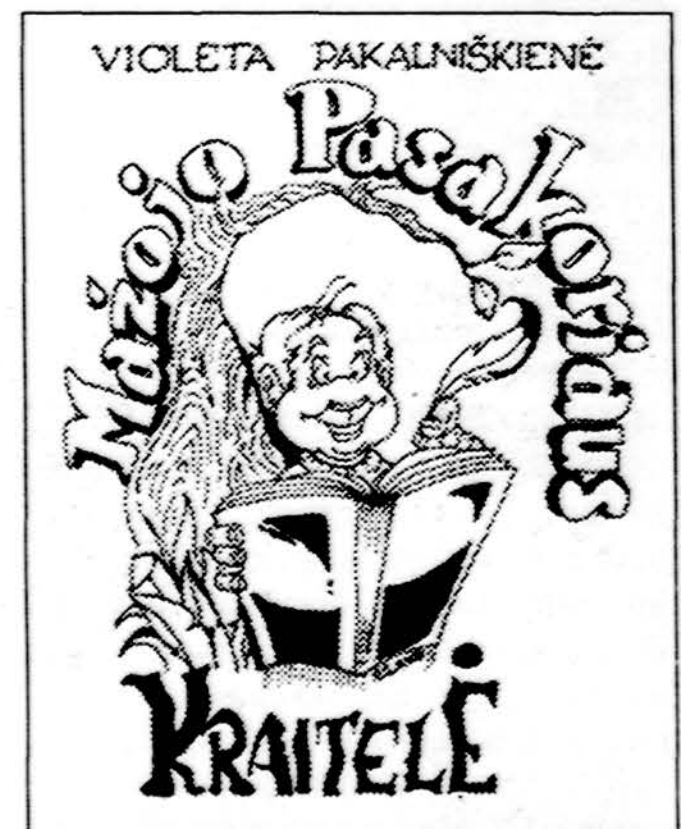
JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

„Draugo“ knygynėlyje

Violeta Pakalniškienė „Mažojo Pasakoriaus kraitelė“

„Mažojo Pasakoriaus kraitelė“ - tai poezijos knygelė, skirta jauniesniojo mokyklinio amžiaus vaikams. Įžangos žodyje rašoma: „Violetos Pakalniškieienės eilėraščiai - tai pasaulio pažinimas, pateikiamas suprantama vaikui kalba. Poetės, ilgametės pedagogės poezijos šaltinis - gimtojo krašto gamta, istorija ir pati poetės siela. Eilėraščiuose prismaigstoma šmaikščios išminties, pamokymų ir humoristinių intonacijų. Gerai pažindama vaikų sielą ir suprasdama jų psichologiją, autorė vaiko akimis žvelgia į aplinką, sukurdamą spalvingus vaizdus, perteikdama sudvasintą gamtą, perpindama ją tautosakiniais motyvais ir begaline meile gimtajam kraštui, kalbai ir žmonėms...“

Violeta Pakalniškienė gimė 1950 m. balandžio 20 d., Plungės rajone, Alsėdžiuose. 1969 m. pradėjo dirbti pedagoginį darbą. 1998 m. atvyko į JAV. Dirbo lituanistinėje mokykloje. 1999 m. įkūrė Kovo 11-osios lituanistinę mokyklą. „Mažojo Pasakoriaus kraitelė“ - pirmoji Violetos Pakalniškieienės poezijos rink-

tinė vaikams.

Knygos kaina, kartu su kompaktine plokšte, 18 dol. pridedant 9 proc. užsisakant IL valstijoje. Vienos knygos persiuntimo kaina 5 dol., už kiekvieną papildomą knygą 1 dol. mokėtis. „Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, tel. 773-585-9500.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Auksine žuvele, noriu, kad „Tilividinie“ man tarnautų...

Rugsėjo 27 d. Seime pristatyta Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos 2004 metų veiklos ataskaita, kurios mūsų išrinktieji — nepatvirtino. Natūraliai kyla klausimas — o kas toliau? Valdantieji tokiu būdu pareiškė nepasitikėjimą. Nacionaliniu transliuotoju ir sektų išvada: reikalaujama, kad vienos galvos turėtų lėkti, o jų vietoje atsirastų kitos, lojalesnės ir paklusnės politikams?

Minėtos ataskaitos tvirtinimo istorijoje gausu prieštarų keistenybių.

Bandykime įsivaizduoti, kas galėtų toliau vykti, kai balsuojant dėl straipsnio: „Pritarti LRT Tarybos 2004 metų veiklos ataskaitai“ — nubalsuojama, kad nepritarti:

1. LRT Taryba perrašo 2004 m. ataskaitą;

2. LRT pertransliuoja iš naujo 2004 m. radijo ir televizijos laidas, kad jų turinys tenkintų Seimo narius;

3. LRT Taryba — atsistatydina.

4. Visi viską tyliai susitarę pamiršta (tikėtiniausias).

Jei manote, kad už pirmuosius du kvailesnius sprendimus negalėtų būti, klystate — pasirodo, gali. LR Seimo nutarimas skamba: „grąžinti projektą pagrindiniam komitetui (t.y. Švietimo ir kultūros) tobulinti“. Patobulintas nutarimo projektas tikriausia skambės „Nepritarti LRT Tarybos 2004 m. veiklos ataskaitai“...

Svarstant minėtą LRT Tarybos ataskaitą, skambėjo kaltinimai, kad Nacionalinis transliuotojas — politizuotas. Tačiau įsivaizdavimas, kad, pasikeitus vadovams, jis taps mažiau politizuotas, atrodo naiviai. Panašu, kad iš užburto rato išeities nėra arba paprasčiau — niekas net nenori iš jo išeiti.

Iš balsavimo rezultatų galima spręsti, kad labiausiai LRT darbu

patenkinti yra konservatoriai. Iš už ataskaitos patvirtinimą balsavusiųjų 34 Seimo narių daugiau nei pusė — (18 balsų „už“) Tėvynės sąjungos atstovų ir nė vieno iš jų būrio „prieš“. (Matyt aišku, ką galvoje turėjo Seimo narys B. Brauskas, sakydamas, kad LRT pateikiama informacija būtinai yra su politiniu atspalviu ir tarnauja vienai partijai.)

Keistai atrodo ir tai, kad, baigiantis metams, svarstoma praėjusių metų veikla. Kas objektyviai gali prisiminti, ką rodė ir kalbėjo Nacionalinis radijas ir televizija? Jei manęs kas paklaustų, kokia mano nuomonė apie mūsų LRT — tai pirmiausia mintyse bandyčiau atkurti, ką ji šiuo metu pateikia klausytojui ir žiūrovui, o nesikamuodamas, bandydamas prisiminti, ką gero ar blogo pateikinėjo prieš metus ar seniau.

Labai įdomu bus stebėti šios istorijos tęsinį. Kaip Švietimo komitetas „patobulins“ nutarimo projektą? O gal betobulinant dažniau LRT eteryje pamatysime gražiau bekalbančias ar išvaizdžiau atrodančias, prieštaraujančias 2004 m. ataskaitai seimūnų galvas, dėl ko turėtų pasikeisti 2004 m. LRT Tarybos veiklos vertinimas?

Atsimerkti būtų visiems ne pro šalį, ir LRT Tarybos vadovui R. Pakalniui, kuris nemato, kad depolitizavimo reikalavimu siekiama politizuoti LRT, Seimo narius, kurie priiminėja, švelniai tariant, „keistokus“ nutarimus, bei pačiai visuomenei, kuri leidžiasi mulkinama už pigias dovanėles. Bet visgi panašu, kad istorija kartojasi: artėjant rinkimams, valdantieji trokšta valdyti ir informacijos sklaidą. Jeigu jie nepatenkinti, tai gal nėra taip blogai?

Mindaugas Lingė

Lietuvos krikščionių demokratų jaunimo sekcijos pirmininkas

Lietuvos teniso žvaigždei ir Lynn universiteto studentui

A † A

AIVARUI BALŽEKUI

tragiškai mirus, reiškiamo gilią užuojautą tėveliams VIDAI ir REMIGIJUI BALŽEKAMS, broliui ARŪNUI ir jo šeimai bei kitiems giminėms Lietuvoje ir Amerikoje.

*Žibutė ir Paul Knepper
Stasė ir Antanas Zaparackai
Yolanda ir Algis Zaparackai*

Aukos "Lietuvos Vaikų vilties" Los Angeles skyriui 2005 m. balandžio mėn. — 2005 m. rugsėjo mėn.

\$2,700: Laima Leko.

\$1,000: Emilis Sinkys **\$500:** A. I. Šekai, R. L. Ringiai **\$300:** M. M. Shoban **\$102:** J. G. Raibiai.

\$100: V. J. Čekanauskai **\$90:** L. A. Lietuvos Skautės, N. Skopienė **\$50** O. S. Adams.

\$40: A. D. Polikaičiai, R. R. Žemaitaičiai **\$25:** S. Plushner **\$10:** I. Mičiulienė.

A.a. Jono Navicko prisiminimui (tėsinys): **\$100:** F. R. Lussenhop **\$53:** T. Krupavičienė.

A.a. Broniaus Mičiulio prisiminimui:

\$100: M. V. Gedgaudai, V. Lembertas, R. L. Ringiai **\$50:** V. D. Anelauskai, V. R. Baipšiai, R. S. Gruzdžiai, E. Jaršūnas, A. B. Klieris, R. R. Kontrimai, D. Navickienė, A. D. Polikaičiai, A. I. Šekai, A. D. Vaičiūnai, E. I. Vilkai, D. D. Zauniai **\$30:** G. V. Jatuliai, G. J. Leškiai.

\$25: M. Pažemėnienė, J. J. Venckai; **\$20:** V. V. Ruzgiai; **\$12.50:** J. G. Raibiai, L. M. Raibiai.

A. a. Genovaitės Šlapelienės prisiminimui:

\$100: B. Butkienė, A. V. Kiršoniai, G. I. Kudirkai, A. V. Mikuckiai; **\$75:** L. S. Rodriguez.

\$50: B. Kasperas, V. Lembertas, G. Sirutienė, J. Vilgalys; **\$40:** G. Jokubaitis, Z. Pranckūnas.

\$20: C. S. Hendrix.

A. a. Yvonne Lussenhop prisiminimui:

\$2,500: M. Steinmetz; **\$100:** F. R. Lussenhop, D. Navickienė **\$75:** R. Behnia; **\$50:** T. Cormack, K. Myalls.

\$25: R. R. Ridge.

A. a. Antano Mikalajūno prisiminimui:

\$100: S. Anaya ir L. Baškauskaitė, G. Kazlauskas, V. Lembertas; **\$50:** M. Markevičius, M. Šepikaitė, G. Sirutienė; **\$40:** V. Neagu-Jakeliūnas, J. A. Venckūnai; **\$30:** A. D. Polikaičiai.

\$25: J. Banakienė, D. Gustaitis ir K. Darvydis; **\$20:**

S. Černiauskas, E. Dovydaitytė, A. B. Joci, R. L. Matulai, A. A. Vosyliai.

\$10: M. Kairienė, V. Kazlauskienė, J. G. Narkevičiai, J. Radvenienė, V. Rees, B. Venckienė.

A. a. Augustine Sinkio prisiminimui: **\$50:** R. M. Horst, D. Navickienė.

A. a. Ričardo Ringio prisiminimui:

\$785: Rik Ringys; **\$300:** R. Hill; **\$200:** B. Holden, I. Jodelienė, A. V. Markevičiai.

\$150: G. Kazlauskas, B. Bedrossian.

\$100: V. Gaser, M. V. Gedgaudai, A. B. Griciai, L. Jarašūnienė, G. V. Jatuliai, R. R. Kontrimai, V. Lembertas, S. A. Markai, V. A. Mikliai, D. Navickienė, J. I. Pabedinskai, A. D. Polikaičiai, I. Raulinaitienė, G. A. Schukštai, A. R. Šlepetčiai, G. N. Stone, R. Švainauskas, S. M. Tamulioniai, A. Tumas.

\$60: R. M. Loconte su L. Holton ir H. Heinz.

\$50: V. D. Anelauskai, W. D. Balchai, I. E. Bandžiuliai, V. V. Bedrossian, J. Dantienė, V. Gilys, H. R. Hennings, D. R. Hopkins, M. C. Mendoza, J. Petronienė, J. G. Raibiai, E. I. Vilkai.

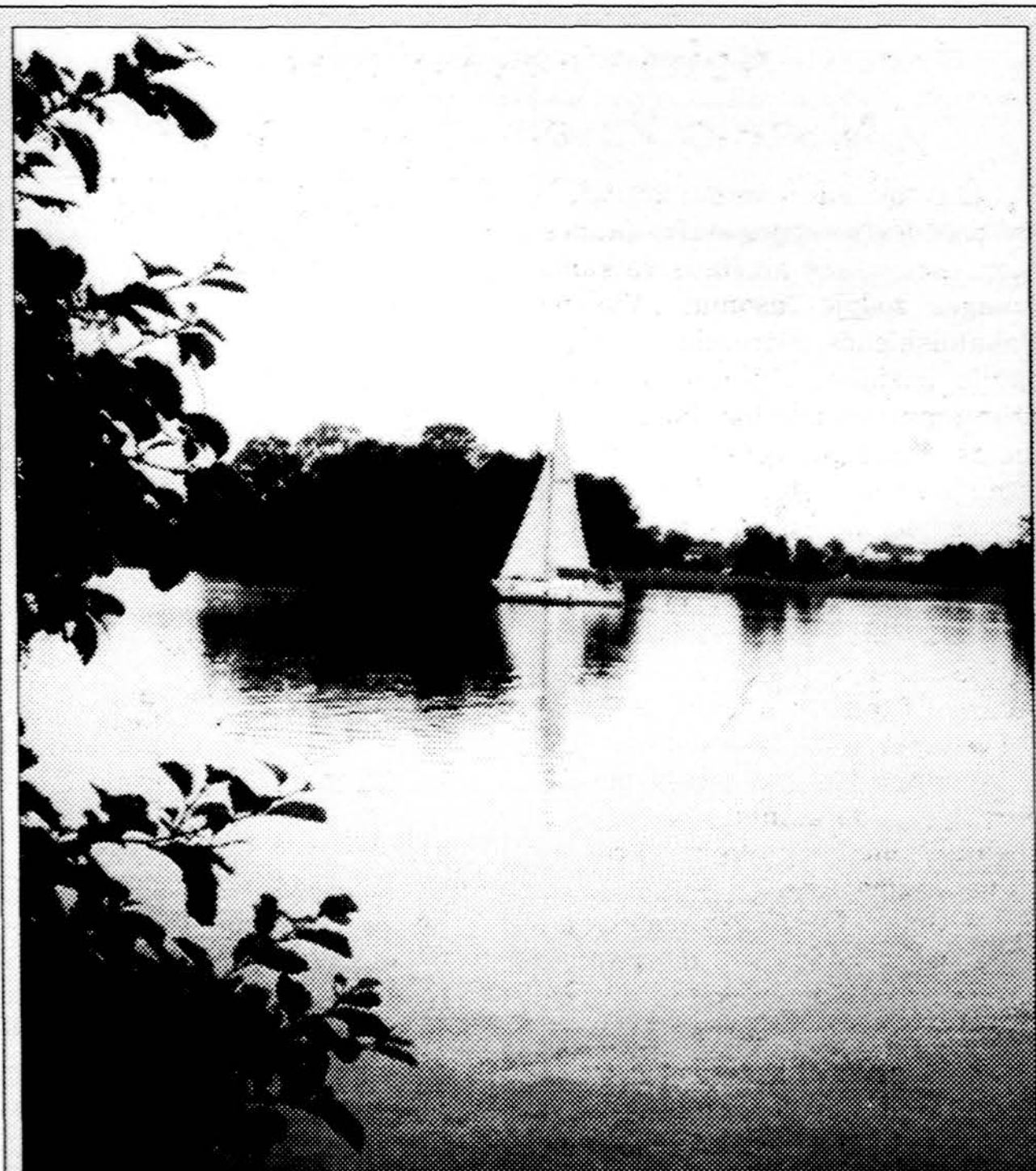
\$30: L. A. Stringer; **\$25:** Baltic Post 405 American Legion, B. Juodelis, G. J. Leškiai, G. Mikuckienė.

\$20: R. Barauskaitė, O. Norkienė, L. Stadalninkienė, M. Stančienė; **\$10:** V. Kazlauskienė; **\$5:** B. Platukas.

A. a. dr. J. Šontos prisiminimui: **\$100:** I. Raulinaitienė.

A. a. Pam Roy prisiminimui: **\$100:** I. Jodelienė.

A. a. Petro Sako prisiminimui: **\$25:** Ona Norkienė.

Galvės ežero idilija.

Onos Rušenienės nuotr.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Sekmadienį, spalio 16 d. 12:30 val. p. p. PLC** (14911 127th Street, Lemont, IL 60439) didžiojoje salėje įvyks susitikimas su LR Užsienio reikalų ministerijos Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departamento direktoriumi ambasadoriumi Jonu Paslausku. Svečias pasidalins mintimis apie Lietuvos ir JAV santykius. J. Paslauskas yra dirbęs LR ambasadoje JAV ir Kanadoje, o pastaruosius 6 metus buvo LR ambasadoriumi Baltarusijoje. Visus maloniai kviečiame į susitikimą.

◆ **Spalio 16 d., 4 v.p.p. „Paradise“** pokylių salėje, 9220 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL, vyks pramoginis, kasmetinis, nepakartojamas, išimintinas renginys - „Draugo“ metinis pokylis. Meninė programą atliks „Retro“ šokių grupė, sužavėjusi šimtus žiūrovų. Dar ne vėlu įsigyti bilietus. Visus kviečiame ir laukiame! Bilietai parduodami „Draugo“ administracijoje: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, tel. 773-585-9500.

◆ **Amerikos Lietuvių Kongreso** pagrindinė programa bus šeštadienį, spalio 22 d., 9 v.r. seselių motiniškame name, o trumpas uždromasis posėdis įvyks sekmadienį, spalio 23 d., 9 v.r. seselių kazimieriečių vienuolyne. Iš ten eisime į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią šv. Mišioms (10:30 v.r.). Organizacijos kviečiamos su savo vėliavomis dalyvauti eisenoje. Iš anksto prašome registruotis pas Algį Kazlauską, tel. 708-349-1911.

◆ **Dr. Jonas Šalna, gydytojas,** menininkas ir trijų poezijos knygų autorius, išsiuntė 200 įvairių lietuviškų knygų į Švenčionių biblioteką: visą lietuvišką Bostono enciklopediją, visą komplektą Broniaus Kviklio „Lietuvos bažnyčios“, komplektą „Mūsų Lietuva“ bei kitų Amerikoje išleistų knygų. Bibliotekos vedėja atsiuntė nuoširdžią padėką už gautą siuntą ir prašo daugiau knygų, ne tik lietuviškų, bet ir anglų kalboje. Be to, dr. Jonas Šalna praturtino Švenčionių muziejų savo meniškais medžio šaknų darbais.

◆ **Muzikė Rūta Mičiulienė, kartu** su choreografe Sandra Krumhosn, kuri turi choreografinės darbo patirtį Lietuvoje, steigia vaikų šokių teatrą. Kviečiami vaikai ir jaunuoliai, nuo 4 iki 15 metų, dalyvauti teatro veikloje. Ši trupė jau dirba nuo rugsėjo mėnesio pradžios, tačiau dar galima užsiregistruoti ir pradėti lankyti. Vaikų teatras atliks miuziklo tipo teatralizuotus šokius, jungs įvairių tipų šokius į vieną visumą. Teatras išsiskirs tuo, kad derins judesių plastiškumą ir dainavimą. Jau turime kalėdinę programą, paruoštą kalėdiniam koncertui. Iš patirties

Negalėdami dalyvauti „Draugo“ pokilyje šį sekmadienį, Donatas ir Daina Siliūnai atsiuntė geriausios sekmės linkežimus ir 100 dol. auką. Labai dėjuojame jų dosnumu ir dėkojame.

Dalia S. Anyšienė, Chicago, IL, siūsdama prenumeratos pratęsimą mokestį, kartu atsiuntė ir 80 dol. auką „Draugui“. Esame nuoširdžiai dėkingi.

A. Polikaitis iš Westlake Village, CA, kartu su gražinamomis „Draugo“ laimėjimų bilietėlių šaknelėmis atsiuntė 50 dol. auką. Dėkojame už paramą ir parodytą dosnumą lietuviškai spaudai.

Lietuvoje žinome, kad tokio pobūdžio teatrą labai mėgsta vaikai. Repeticijos vyksta Witkovski centre, Lemont. Dėl informacijos prašome kreiptis telefonu 312-804-5012, arba 312-952-0669.

◆ **Čikagos Anglijos lietuvių klubo** susirinkimas įvyks spalio 20 d., ketvirtadienį, 1 v.p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

◆ **Cicero lietuvių sekmadienio** kavinės lankytojai, Mėtos Gabalėnės pastangomis, sudarė stalą ir dalyvaus „Draugo“ metiniame pokilyje. Taip pat visą stalą sudarė pal. Jurgio Matulaičio misija, vadovaujama kun. Algirdo Palioko. „Draugo“ administracija visiems nuoširdžiai dėkoja. Pokylis įvyks spalio 16 d., sekmadienį, 4 v.p.p. Paradise pokylių salėje: 9220 S. Harlem Ave. Dar galima užsisakyti stalus ar pavienes vietas į pokylį. Priimsime atvykusius į pokylį ir be išankstinės registracijos. Bus puiki vakarienė, įvairūs atgaivos gėrimai ir įdomi meninė programa.

◆ **Beverly Shores, IN, būna lietuviškos** pamaldos kiekvieno mėnesio trečiąjį sekmadienį. Spalio mėn. jos bus 16 d., 1 v.p.p. Šv. Onos bažnyčioje. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis SJ. Visi kviečiami.

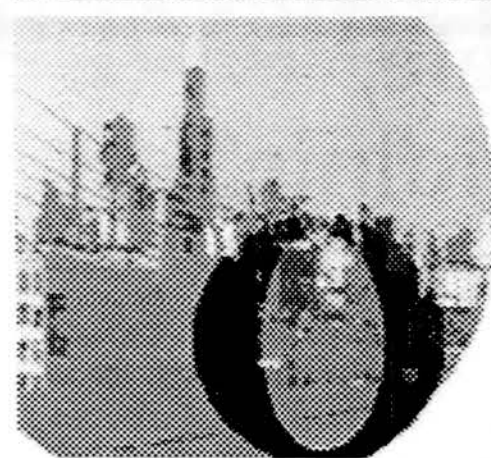
◆ **Dr. Mindaugas Vygantas, oftalmologas,** tinklainės specialistas, grįžęs iš antros labdaringos kelionės po Nigeriją sutiko pasidalinti savo išpūdžiais „Saulutės“ „Atviro žodžio“ forume sekmadienį, spalio 22 d., po 11 v.r. šv. Mišių, Pasaulio lietuvių centro didžiosios salės vakarinėje pusėje. Į pranešimą „Spalvingi nuotykių tamsioje Afrikoje - Nigerijoje“ visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

◆ **Lietuvių opera kviečia į pokylį,** kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 19 d., Jaunimo centre, Čikagoje. Dėl pokylio rezervacijų, prašome kreiptis į renginio vadovą Jurgį Vidžiūną, tel. 773-767-5609.

◆ **JAV LB Socialinių reikalų tarybos** Lemont skyrius kiekvieną penktadienį, 2 v.p.p., PLC Bočių menėje rodo filmus iš Lietuvos. Šiuo metu gavome daug naujų filmų. Visi kviečiami pasižiūrėti.

◆ **Kunigo Alfonso Lipniūno 100 metų** gimimo ir 60 metų mirties minėjimas įvyks 2005 m. spalio 30 d., sekmadienį, 3 v.p.p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Prisiminsime šio lietuvių ir žmoniškumo šviesos skleidėjo ir kandidato į šventuosius gyvenimą. Rengia Lietuvių rašytojų draugija.

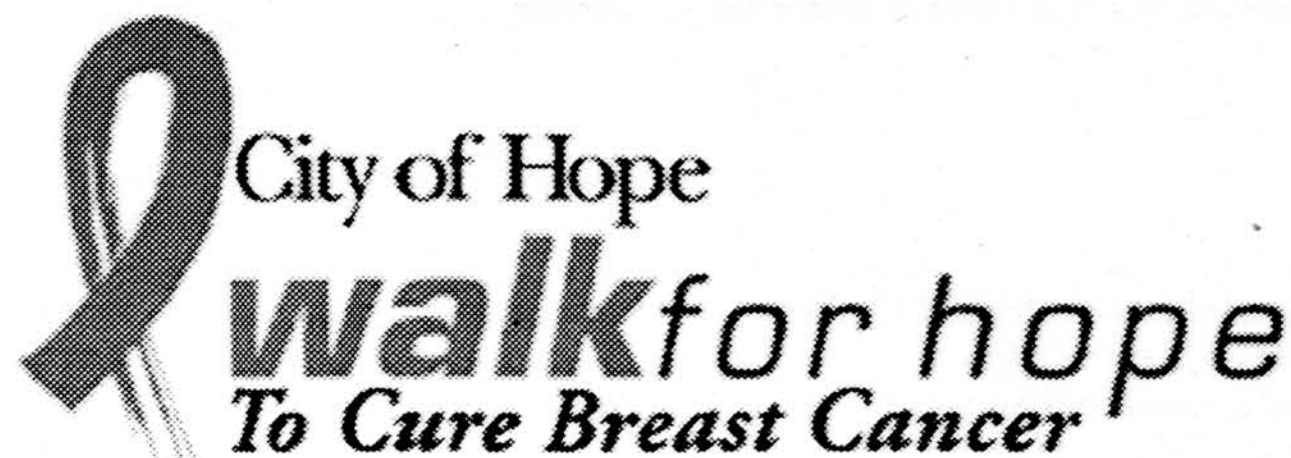
Renginiai Čikagoje

2005 Chicago Art Open

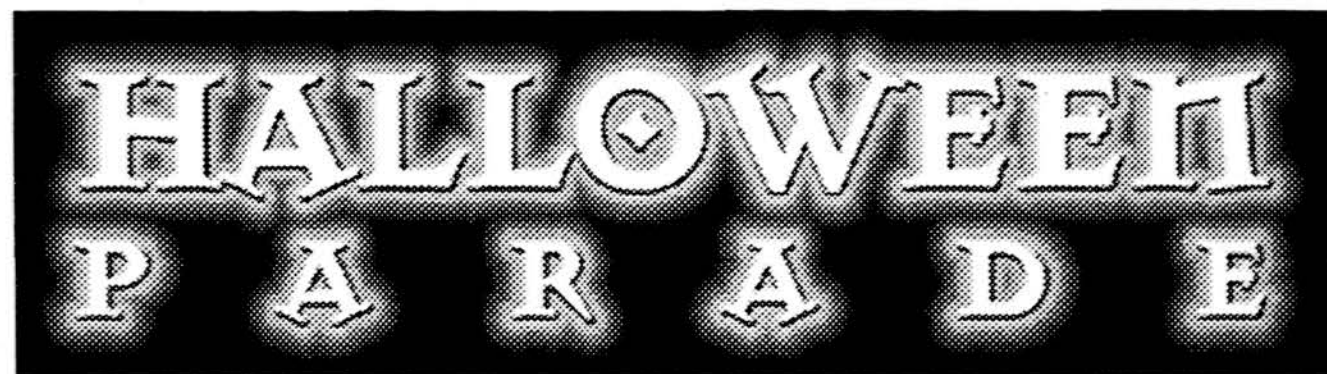
The largest exhibition of artwork by Chicago artists under one roof.

„Chicago Art Open“ - tai 8-asis kasmetinis renginys, vykstantis Čikagoje. Tai meno paroda, kur 250 profesionalių menininkų ir 30 studentų, besimokančių tapybos, fotografijos, meninio dizaino, skulptūros, instaliacijos ir kt., demonstruos savo darbus galerijoje, adresu: 847 W. Jackson, trečiame galerijos aukšte. Paroda vyks 2 savaites, **nuo spalio 10 iki 24 d.**, įėjimas nemokamas, nuo 11 v.r. iki 5 v.v. Parodą remia pelno nesiekianti organizacija „Chicago Artists“ Coalition.

„City Of Hope's Walk for Hope to Cure Breast Cancer“

Tai pagalbos ir solidarumo eitynės, kuriomis stengiamasi padėti sergantiems krūties vėžiu. Eitynės vyks **spalio 23 d.**, Northwestern University Campus, Evanston, IL. Daugiau informacijos www.walk4hope.org

„North Halsted Street Halloween Parade“ kviečia visus prisijungti prie eisenos, kuri jau 9-ąją kartą vyks Čikagoje, Halsted gatvėje. Šis šmėklų ir įvairiausių keistų būtybių paradas vyks **spalio 31 d.** Pradžią 7 v.v. Taigi puoškitės, ruoškitės ir atvykite į „Halloween“ šventę.

Stasys Mykolaitis, Oak Lawn, IL, jau grąžino „Draugo“ laimėjimų bilietėlių šakneles ir pridėjo dar 50 dol. auką. Širdingas ačiū! Jeigu dar kas nespėjo (ar užmiršo) „Draugo“ administracijai gražinti bilietėlių šakneles, raginame tai nedelsiant padaryti, nes laimingųjų bilietų traukimas bus jau šį sekmadienį „Draugo“ pokilyje.

Z. Kalvaitis iš Contoocook, NH, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Labai ačiū.

Benediktas Neverauskas iš Sterling Heights, MI, ne tik jau grąžino „Draugo“ laimėjimų bilietėlių šakneles, bet „Draugą“ apdovanojo 50 dol. auka. Esame labai dėkingi.

Aleksandras Atutis, Pleasant Hill, CA, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą dar vieniems metams, atsiuntė kartu ir 80 dol. auką. Džiaugiamės, turėdami jį savo skaitytoju ir rėmėju. Dekui!

Skelbimai

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos

**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Tel. 708-237-0488**

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

**IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217**

135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
**Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL**

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas. Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527